

Teataja



Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

60. aastakäik

24. mai 2017

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/852, 17. mai 2017, elavhõbeda kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1102/2008 ⁽¹⁾ 1

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2017/853, 17. mai 2017, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta ⁽¹⁾ 22

Parandused

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määruse (EL) 2017/625 (mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlike toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) parandus (ELT L 95, 7.4.2017) 40

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2017/852,

17. mai 2017,

elavhõbeda kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1102/2008

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Elavhõbe on väga mürgine aine, mis kujutab endast, sealhulgas kalades ja mereandides, ökosüsteemides ja eluslooduses leiduva metüülelavhõbeda kujul, ülemaailmset ja olulist ohtu inimeste tervisele. Kuna elavhõbedasaaste levib üle riigipiiride, on 40–80 % kogu liidu elavhõbedasaastest pärit väljastpoolt liitu. Seetõttu tuleb tegutseda kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil.
- (2) Enamik elavhõbedaheitest ja elavhõbedaga seotud riskidest tuleneb inimtegevusest, näiteks elavhõbeda põhimaavarana kaevandamisest ja töötlemisest, elavhõbeda kasutamisest toodetes ja tootmisprotsessides ning käsitööstuslikus ja väiksemahulises kullakaevandamises ja -töötlemises, kivisöe põletamisest ja elavhõbedajätmete käitlemisest.
- (3) Seitsemendas keskkonnavalas tegevusprogrammis, mis võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1386/2013/EL, ⁽³⁾ on seatud mittetöksilise keskkonna pikaajaline eesmärk ning nähtud ette, et selleks on vaja võtta meetmeid, mis tagaksid, et kemikaalide negatiivne mõju inimeste tervisele ja keskkonnale viidaks miinimumini aastaks 2020.

⁽¹⁾ ELT C 303, 19.8.2016, lk 122.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2017. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 25. aprilli 2017. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsus nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnavalas tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 171).

- (4) Komisjoni 28. jaanuari 2005. aasta teatise Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Ühenduse elavhõbedaalane strateegia“, mis vaadati läbi 7. detsembril 2010 (edaspidi „strateegia“), on püstitatud eesmärk vähendada kogu maailmas miinimumini inimtegevusest tulenevat elavhõbedaheidet õhku, vette ja maapinda ning võimaluse korral see täielikult lõpetada.
- (5) Liidus on viimase 10 aasta jooksul saavutatud elavhõbeda käitlemises märkimisväärset edu pärast strateegia vastuvõtmist ja mitmesuguste meetmete võtmist elavhõbedaheidete, elavhõbeda tarnimise, nõudluse ja kasutamise ning elavhõbeda ülejääkide ja varude käitlemise kohta.
- (6) Strateegias soovitatakse, et prioriteetne ülesanne peaks olema läbirääkimiste pidamine ja rahvusvahelise õiguslikult siduva elavhõbedat käsitleva leppe sõlmimine, kuna liidu meetmed üksi ei taga liidu kodanike tervise tõhusat kaitset elavhõbeda negatiivse mõju eest.
- (7) Liit ja 26 liikmesriiki on allkirjastanud 2013. aasta elavhõbedat käsitleva Minamata konventsiooni (edaspidi „konventsioon“). Kaks liikmesriiki (Eesti ja Portugal), kes ei ole konventsioonile alla kirjutanud, on väljendanud kavatsust see ratifitseerida. Liit ja kõik selle liikmesriigid on seega kohustunud selle sõlmima, üle võtma ja rakendama.
- (8) Konventsiooni kiire heakskiitmine liidu poolt ja selle ratifitseerimine liikmesriikide poolt innustab maailma suurimaid elavhõbeda kasutajaid ja heite tekitajaid, kes on konventsioonile alla kirjutanud, seda ratifitseerima ja rakendama.
- (9) Käesoleva määrusega tuleks liidu õigustikku täiendada ja kehtestada sätteid, mida on vaja, et tagada liidu õigustiku täielik kooskõla konventsiooniga, nii et liidul ja selle liikmesriikidel oleks võimalik konventsioon vastavalt kas heaks kiita või ratifitseerida ning seda rakendada.
- (10) Liidu edasised meetmed, mis ületavad konventsiooni nõudeid, oleksid teerajajaks, nagu seda oli Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1102/2008 ⁽¹⁾ elavhõbedat mittesisaldavate toodete ja protsesside puhul.
- (11) Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklile 193 ei takista käesolev määrus liikmesriike säilitamast või kasutusele võtmast rangemaid kaitsemeetmeid, kui need meetmed on kooskõlas aluslepingutega ning komisjonile on neist teatatud.
- (12) Elavhõbeda ekspordi keeldu, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 1102/2008, tuleks täiendada elavhõbeda impordi piirangutega sõltuvalt allikast, kasutusotstarbest ja elavhõbeda päritolust. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 ⁽²⁾ sätteid elavhõbedajäätmete impordi kohta tuleks jätkuvalt kohaldada, eelkõige seoses pädevate asutuste volitustega vastavalt kõnealusele määrusele.
- (13) Käesoleva määruse nende sätete eesmärgiks, mis käsitlevad elavhõbeda ja elavhõbedasegude impordi, on tagada, et liit ja selle liikmesriigid täidaksid elavhõbedaga kauplemist käsitlevast konventsioonist tulenevaid kohustusi.
- (14) Mitmesuguste elavhõbedat sisaldavate toodete eksport, import ja tootmine, mille arvele langeb märkimisväärne osa elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamisest liidus ja kogu maailmas, peaks olema keelatud.
- (15) Käesoleva määruse kohaldamine ei tohiks piirata liidu õigustiku kohaldamist, millega kehtestatakse rangemad nõuded elavhõbedat sisaldavatele toodetele, sealhulgas maksimaalse elavhõbedasisalduse osas.
- (16) Elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamine tootmisprotsessides tuleks järk-järgult lõpetada ning selleks tuleks luua stiimulid teadustööks, mille eesmärk on elavhõbeda asemel kahjutute või vähemalt keskkonnale ja inimeste tervisele vähem ohtlike omadustega asendusainete otsimine.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1102/2008 metallilise elavhõbeda ning teatavate elavhõbedaühendite ja -segude ekspordi keelustamise ja metallilise elavhõbeda ohutu ladustamise kohta (ELT L 304, 14.11.2008, lk 75).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1).

- (17) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006⁽¹⁾ keelatakse alates 10. oktoobrist 2017 viie teadaolevalt polüüretaani tootmises eelkõige katalüsaatorina kasutatava fenüülelavhõbedadühendi tootmine, turule laskmine ja kasutamine. Ka muude elavhõbedat sisaldavate katalüsaatorite kasutamine polüüretaani tootmises tuleks keelata alates 1. jaanuarist 2018.
- (18) Järk-järgult tuleks lõpetada alkoholaatide tootmine, kus elavhõbedat kasutatakse elektrolüüdina, ning võimalikult kiiresti asendada kõnealune tootmisprotsess teostatava elavhõbedavaba tootmisprotsessiga. Kui sobivat kättesaadavat elavhõbedavaba tootmisprotsessi ei ole olemas, tuleks naatrium- ja kaaliummetülaadi ja -etülaadi tootmisele, milles kasutatakse elavhõbedat, kehtestada käitamisnõuded. Tuleks võtta meetmeid elavhõbeda kasutamise vähendamiseks, seades eesmärgiks lõpetada selle kasutamine kõnealusel tootmises järk-järgult ja võimalikult kiiresti ning kindlasti enne 1. jaanuari 2028.
- (19) Uute elavhõbedat sisaldavate toodete tootmine ja turulelaskmine ning uute elavhõbedat või elavhõbedadühendeid kasutavate tootmisprotsesside kasutamine suurendaks elavhõbeda ja elavhõbedadühendite kasutamist ning elavhõbedaheidet liidus. Uus tegevus peaks seetõttu olema keelatud, välja arvatud juhul, kui hindamisest ilmneb, et uued elavhõbedat sisaldavad tooted või uus tootmisprotsess tagaksid olulise kasu keskkonnale või inimeste tervisele ega ohustaks märkimisväärselt ei keskkonda ega inimeste tervist ning et samu eelseid pakkuvaid tehniliselt teostatavaid elavhõbedavabu alternatiivseid lahendusi ei ole.
- (20) Elavhõbeda ja elavhõbedadühendite kasutamine käsitööstuslikus ja väiksemahulises kullakaevandamises ja -töötlemises moodustab suure osa elavhõbeda kasutusest ja heitest kogu maailmas, avaldades negatiivset mõju nii kohalikele kogukondadele kui ka ülemaailmsel tasandil. Elavhõbeda ja elavhõbedadühendite kasutamine sel viisil tuleks seetõttu keelustada ja seda tuleks rahvusvahelisel tasandil reguleerida. Ilma et see piiraks niisuguse kasutamise keelustamist ja lisaks tulemuslikele, proportsionaalsetele ja hoiatavatele karistustele, mida liikmesriigid käesoleva määruse rikkumise korral rakendavad, on asjakohane ette näha ka riiklik kava juhuks, kui keelu eiramist esineb rohkem kui üksikjuhtudel, et lahendada probleem, mis on seotud käsitööstusliku ja väiksemahulise kullakaevandamise ja -töötlemisega, kus kulla eraldamiseks maagist kasutatakse elavhõbeamalgami moodustamist.
- (21) Elavhõbeda kasutamine hambaamalgamis on elavhõbeda ulatuslikem kasutusviis liidus ja kujutab endast märkimisväärset saasteallikat. Seetõttu tuleks hambaamalgami kasutamist järk-järgult vähendada kooskõlas konventsiooni ja riiklike kavade, lähtudes eelkõige konventsiooni A lisa II osas loetletud meetmetest. Komisjon peaks hindama hambaamalgami järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise teostatavust pikema aja jooksul ja eelistatavalt 2030. aastaks ning sellest aru andma, võttes arvesse käesolevas määruses nõutud riiklike kavasad ja täielikult austades liikmesriikide pädevust tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamisel ja kättesaadavaks muutmisel. Lisaks tuleks võtta ennetava tervisekaitse erimeetmeid haavatavate ühiskonnaliikmete, näiteks laste ning rasedate ja rinnaga toitvate naiste kaitseks.
- (22) Tuleks muuta kohustuslikuks, et hambaravikabinettides, kus kasutatakse hambaamalgami või eemaldatakse amalgaamist hambatäidiseid või selliste täidistega hambaid, oleks lubatud kasutada ainult kapslivormis hambaamalgami ja amalgaamiseparaatoreid, et kaitsta hambaarste ja patsiente elavhõbedaga kokkupuutumise eest ja tagada, et elavhõbedajätmeid kogutakse ja kõrvaldatakse jäätmetena keskkonnahoidliku jäätmekäitluse raames ning nad ei satuks mingil juhul keskkonda. Seetõttu tuleks hambaarstidel keelata doseerimata kujul elavhõbeda kasutamine. Hambaarstidele peetakse kasutamiseks sobivaiks amalgaamikapsleid, mida kirjeldatakse Euroopa standardites EN ISO 13897:2004 ja EN ISO 24234:2015. Lisaks tuleks kehtestada amalgaamiseparaatorite kinnipidamistõhususe miinimumtase. Amalgaamiseparaatorite vastavus eeskirjadele peaks põhinema asjaomastel standarditel, näiteks Euroopa standardil EN ISO 11143:2008. Võttes arvesse hambaravisektoris töötavate ja kehtestatavatest nõuetest mõjutatud ettevõtjate suurust, tuleks anda piisavalt aega, et nad saaksid uute nõuetega kohaneda.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

- (23) Elavhõbeda kasutamist aitaks vähendada hambaravi üliõpilaste ja hambaarstide koolitamine elavhõbedavabade asendajate kasutamisel, eelkõige haavatavate elanikkonna liikmete puhul nagu lapsed, rasedad ja rinnaga toitvad naised, samuti teadusuuringute ja innovatsiooni edendamine suuõõne ja hammaste tervishoiu valdkonnas, et parandada teadmisi olemasolevate materjalide ja hambataastustehnikate kohta ning välja töötada uusi materjale.
- (24) Liidus tekitatakse 2017. aasta lõpuks üle 6 000 tonni vedelaid elavhõbedajäätmeid, seda peamiselt elavhõbeelementide kohustusliku kasutusest kõrvaldamise tõttu kloorleeliste tööstuses vastavalt komisjoni rakendusotsusele 2013/732/EL⁽¹⁾. Võttes arvesse piiratud võimekust vedelate elavhõbedajäätmete muundamiseks, tuleks käesoleva määruse alusel endiselt lubada vedelate elavhõbedajäätmete ajutist ladustamist ajavahemiku jooksul, mis on piisav kõigi tekitatud jäätmete muundamise ja tahkestamise (kui tahkestamine on nõutav) tagamiseks. Ladustamine peaks toimuma vastavalt nõukogu direktiivis 1999/31/EÜ⁽²⁾ sätestatud nõuetele.
- (25) Kuna elavhõbe on vedelal kujul ülimalt ohtlik aine, tuleks välistada elavhõbedajäätmete alaline ladustamine ilma eelneva töötlemiseta, võttes arvesse sellise jäätmete kõrvaldamisega kaasnevaid ohte. Enne alalist ladustamist tuleks elavhõbedajäätmeid seega asjakohaselt muundada ning tahkestada, kui tahkestamine on nõutav. Sel eesmärgil ja et vähendada sellega seonduvaid riske, peaksid liikmesriigid võtma arvesse ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli Baseli konventsiooni tehnilisi suuniseid elavhõbeda kohta.
- (26) Et tagada käesoleva määruse jäätmeid käsitlevate sätete nõuete kohane rakendamine, tuleks võtta meetmeid, et tagada kogu elavhõbedajäätmete käitlusahela ulatuses tulemuslik jälgimissüsteem, mille raames elavhõbedajäätmete tekitajatelt ja elavhõbedajäätmeid ladustavatelt ning käitlevatelt jäätmekäitlusrajatiste käitajatelt nõutakse teaberegistri loomist, mis on osa Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/98/EÜ⁽³⁾ sätestatud andmete säilitamise nõudest.
- (27) Konventsioonis nõutakse, et konventsiooniosalised püüaksid välja töötada kohased strateegiad elavhõbeda või elavhõbedaihenditega saastatud alade kindlakstegemiseks ja hindamiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2010/75/EL⁽⁴⁾ nõutakse, et tööstusrajatiste käitajad tegeleksid pinnase saastumise vältimisega. Peale selle nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/60/EÜ⁽⁵⁾ et liikmesriigid püüaksid vähendada pinnase saastumist seal, kus see kahjustab veekogu seisundit. Seetõttu peaks komisjoni ja liikmesriikide vahel toimuma teabevahetus, et vahetada kogemusi riiklikul tasandil tehtud algatuste ja võetud meetmete kohta.
- (28) Et kajastada praegust teaduslikku arusaama metüürelavhõbedast tulenevate riskide kohta, peaks komisjon käesoleva määruse läbivaatamisel hindama praegusi tervisepõhiseid doose ning kindlaks määrama uued elavhõbedaga seotud tervishoiu võrdlusalused.
- (29) Selleks et ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaselt vastu võetud nõukogu otsuse abil viia liidu õigusaktid vastavusse konventsiooniosaliste konverentsi otsustega, mida liit toetab, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse lisade muutmiseks ja elavhõbedajäätmete ajutise ladustamise lubatava ajavahemiku pikendamiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽⁶⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

⁽¹⁾ Komisjoni 9. detsembri 2013. aasta rakendusotsus 2013/732/EL, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL (tööstusheidete kohta) alusel parima võimaliku tehnika (PVT) alased järeldused kloorleeliste tööstuse jaoks (ELT L 332, 11.12.2013, lk 34).

⁽²⁾ Nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiiv 1999/31/EÜ prügilate kohta (EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

⁽⁶⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (30) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused impordi- ja ekspordivormide kehtestamise, elavhõbeda, elavhõbedaühendite ja -segude keskkonnahoidlikku vaheladustamist käsitlevate tehniliste nõuete kehtestamise, uute elavhõbedat sisaldavate toodete ja elavhõbedat kasutatavate protsesside keelamise või lubamise ning aruandluskohustuste täpsustamise abil, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽¹⁾.
- (31) Liikmesriigid peaksid kehtestama käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ning tagama nende rakendamise. Kehtestatud karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (32) Arvestades muudatuste laadi ja ulatust, mida tuleb teha määruses (EÜ) nr 1102/2008, ning selleks et suurendada õiguskindlust, selgust ja läbipaistvust ning lihtsustada õigusakte, tuleks nimetatud määrus kehtetuks tunnistada.
- (33) Selleks et jätta liikmesriikide pädevatele asutustele ja käesolevast määrusest mõjutatud ettevõtjatele piisavalt aega uue korraga kohanemiseks, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2018.
- (34) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt tagada inimeste tervise ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse elavhõbeda ja elavhõbedaühendite inimtekkelise heite ja keskkonda viimise eest muu hulgas elavhõbeda ja elavhõbedat sisaldavate toodete ekspordi ja impordi keelamisega, piirangute kehtestamisega elavhõbeda kasutamisele tootmisprotsessides, toodetes, käsitöönduslikus ja väiksemahulises kullakaevandamises ja -töötlemises ja hambaamalgaamis ning elavhõbedajäätmetega seotud kohustuste kehtestamisega, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda elavhõbedasaaste piiriülese leviku ja vajalike meetmete laadi tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise eesmärk

Käesoleva määrusega kehtestatakse meetmed ja tingimused elavhõbeda, elavhõbedaühendite ja -segude kasutamise, ladustamise ja nendega kauplemise, elavhõbedat sisaldavate toodete tootmise, kasutamise ja nendega kauplemise ning elavhõbedajäätmete käitlemise kohta, et tagada inimeste tervise ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse elavhõbeda ja elavhõbedaühendite inimtekkelise heite ja keskkonda viimise eest.

Kui see on asjakohane, võivad liikmesriigid kooskõlas ELi toimimise lepinguga kohaldada käesolevas määruses sätestatud nõuetest rangemaid nõudeid.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „elavhõbe“ – metalliline elavhõbe (Hg, CAS RN 7439-97-6);
- 2) „elavhõbedaühend“ – aine, mis koosneb elavhõbeda aatomitest ja ühest või mitmest muu keemilise elemendi aatomist, mida saab eraldada eri komponentideks ainult keemiliste reaktsioonidega;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- 3) „segu“ – kahest või enamast ainest koosnev segu või lahus;
- 4) „elavhõbedat sisaldav toode“ – toode või toote osa, mis sisaldab tahtlikult lisatud elavhõbedat või elavhõbedaühendit;
- 5) „elavhõbedajäätmed“ – metalliline elavhõbe, mida loetakse jäätmeteks direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punkti 1 tähenduses;
- 6) „eksport“ – üks järgmistest tegevustest:
 - a) ELi toimimise lepingu artikli 28 lõike 2 tingimustele vastava elavhõbeda, elavhõbedaühendite ja -segude ning elavhõbedat sisaldavate toodete alaline või ajutine eksport;
 - b) ELi toimimise lepingu artikli 28 lõike 2 tingimustele mittevastava elavhõbeda, elavhõbedaühendite ja -segude ning elavhõbedat sisaldavate toodete reeksport, kui see suunatakse muule tolliprotseduurile kui liidu välitransiidiprotseduur kaupade veoks läbi liidu tolliterritooriumi;
- 7) „import“ – elavhõbeda, elavhõbedaühendite ja -segude ning elavhõbedat sisaldavate toodete füüsiline sissevedu liidu tolliterritooriumile, kui see suunatakse muule tolliprotseduurile kui liidu välitransiidiprotseduur kaupade veoks läbi liidu tolliterritooriumi;
- 8) „kõrvaldamine“ – kõrvaldamine direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punkti 19 tähenduses;
- 9) „elavhõbeda põhimaavarana kaevandamine“ – kaevandamine, milles peamine toodetav materjal on elavhõbe;
- 10) „muundamine“ – elavhõbeda füüsilise oleku keemiline muutmine vedelast olekust elavhõbesulfiidiks või võrreldavaks keemiliseks ühendiks, mis on niisama stabiilne või stabiilsem ja samavõrra või vähem vesilahustuv ega kujuta endast elavhõbesulfiidist suuremat keskkonna- või terviseohtu;
- 11) „turuleviimine“ – kolmandatele isikutele tasu eest või tasuta tarnimine või kättesaadavaks tegemine. Importi käsitatakse turuleviimisena.

II PEATÜKK

ELAVHÕBEDAT, ELAVHÕBEDAÜHENDEID, -SEGUSID JA ELAVHÕBEDASISALDUSEGA TOOTEID KÄSIT- LEVAD KAUPLEMISE JA TOOTMISE PIIRANGUD

Artikkel 3

Eksportimise piirangud

1. Elavhõbeda eksportimine on keelatud.
2. I lisas loetletud elavhõbedaühendite ja -segude eksportimine on keelatud alates lisas nimetatud kuupäevadest.
3. Erandina lõikest 2 on lubatud I lisas loetletud elavhõbedaühendite eksportimine laborimastaabis teadusliku töö või laborianalüüsi tarbeks.
4. Lõikes 2 sätestatud keeluga hõlmamata elavhõbedaühendite ja -segude eksportimine elavhõbeda taaskasutusse võtmiseks on keelatud.

Artikkel 4

Impordipiirangud

1. Elavhõbeda ja I lisas loetletud elavhõbedasegude import, sealhulgas artikli 11 punktides a kuni d nimetatud suurallikatest pärinevad elavhõbedajäätmete eksport, on keelatud muul eesmärgil kui jäätmete kõrvaldamiseks. Importimine jäätmete kõrvaldamiseks on lubatud ainult juhul, kui eksportival riigil puudub oma territooriumil muundamisvõimekus.

Ilma et see piiraks artikli 11 kohaldamist ja erandina käesoleva lõike esimesest lõigust on elavhõbeda ja I lisas loetletud elavhõbedasegude importimine liikmesriigis lubatud kasutuseks lubatud, kui importiv liikmesriik on andnud impordiks kirjaliku nõusoleku ühes järgmises olukorras:

- a) ekspordiv riik on konventsiooniosaline ja eksporditav elavhõbe ei ole pärit elavhõbeda põhimaavarana kaevandamisest, mis on konventsiooni artikli 3 lõigete 3 ja 4 kohaselt keelatud, või
- b) ekspordiv riik, kes ei ole nimetatud konventsiooni osaline, on esitanud tõendi selle kohta, et elavhõbe ei ole pärit elavhõbeda põhimaavarana kaevandamisest.

Ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu kohaselt võetud riiklikke meetmeid, loetakse liidu õigusaktide kohaselt lubatud kasutus käesoleva lõike kohaldamisel liikmesriigis lubatud kasutuseks.

2. Elavhõbedaühendite ja lõikega 1 hõlmamata elavhõbedasegude importimine elavhõbeda taaskasutusse võtmiseks on keelatud.
3. Elavhõbeda importimine kasutamiseks käsitööstuslikul ja väiksemahulisel kullakaevandamisel ja -töötlemisel on keelatud.
4. Kui elavhõbedajäätmete import on käesoleva artikli alusel lubatud, kohaldatakse lisaks käesoleva määruse nõuetele endiselt määrust (EÜ) nr 1013/2006.

Artikkel 5

Elavhõbedat sisaldavate toodete ekspordimine, importimine ja tootmine

1. Ilma et see piiraks rangemaid nõudeid, mis on sätestatud muudes kohaldatavates liidu õigusaktides, on II lisas esitatud elavhõbedat sisaldavate toodete ekspordimine, importimine ja tootmine liidus keelatud alates II lisas sätestatud kuupäevadest.
2. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata järgmistele elavhõbedat sisaldavatele toodetele:
 - a) kodanikukaitse ja sõjalise kasutuse jaoks hädavajalikud tooted;
 - b) teadusuuringutes, seadmete kaliibrimisel ja võrdlusstandardina kasutatavad tooted.

Artikkel 6

Impordi- ja ekspordivormid

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu otsused, milles sätestatakse dokumendivormid, mida kasutatakse artiklite 3 ja 4 rakendamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

III PEATÜKK

PIIRANGUD ELAVHÕBEDA, ELAVHÕBEDAÜHENDITE JA -SEGUDE KASUTAMISELE JA LADUSTAMISELE

Artikkel 7

Tootmine

1. Elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamine III lisa I osas loetletud tootmisprotsessides on keelatud alates III lisa I osas sätestatud kuupäevadest.
2. Elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamine III lisa II osas loetletud tootmisprotsessides on lubatud üksnes selles lisas sätestatud nõuete kohaselt.
3. Käesoleva määruse I lisas loetletud elavhõbeda ja elavhõbedaühendite ning -segude vaheladustamine toimub keskkonnahoidlikul viisil vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2012/18/EL⁽¹⁾ ja direktiivis 2010/75/EL sätestatud piirmääradele ja nõuetele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta direktiiv 2012/18/EL ohtlike ainete seotud suurõnnetuste ohu ohjeldamise ning nõukogu direktiivi 96/82/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 197, 24.7.2012, lk 1).

Et tagada käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud kohustuse ühetaoline kohaldamine, võib komisjon vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse tehnilised nõuded elavhõbeda ja elavhõbedaühendite ja -segude keskkonnahoidlikuks vaheladustamiseks vastavalt konventsiooniosaliste konverentsi poolt konventsiooni artikli 10 lõike 3 ja artikli 27 kohaselt vastu võetud otsustele, kui liit on asjaomase otsuse vastuvõtmist toetanud ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaselt vastu võetud nõukogu otsusega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 8

Uued elavhõbedat sisaldavad tooted ja uued tootmisprotsessid

1. Ettevõtjad ei tooda ega lase turule elavhõbedat sisaldavaid tooteid, mida ei toodetud enne 1. jaanuari 2018 („uued elavhõbedat sisaldavad tooted“), välja arvatud juhul, kui neile on selleks luba antud käesoleva artikli lõike 6 kohase otsusega või kui see on neile lubatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2011/65/EL⁽¹⁾.

Esimest lõiku ei kohaldata järgmise suhtes:

- a) seadmed, mis on vajalikud liikmesriikide esmatahtsate julgeolekuhuvide kaitsmiseks, sealhulgas sõjaliseks eriotstarbeks ettenähtud relvad, laskemoon ja sõjatarvikud;
- b) kosmosesse saatmiseks ettenähtud seadmed ning
- c) elavhõbedat sisaldavate toodete, mida toodeti enne 1. jaanuari 2018, tehnilised täiustused või ümberkujundamine, tingimusel et täiustuste või ümberkujundamise tulemusel kasutatakse neis toodetes vähem elavhõbedat.

2. Ettevõtjad ei kasuta elavhõbedat või elavhõbedaühendeid kasutavaid tootmisprotsesse, mida ei kasutatud enne 1. jaanuari 2018 („uus tootmisprotsess“), välja arvatud juhul, kui neile on selleks antud luba lõike 6 kohase otsusega.

Käesoleva lõike esimest lõiku ei kohaldata elavhõbedat sisaldavate toodete tootmisprotsessidele ja kasutamisele, mida lõikes 1 sätestatud keeld ei hõlma.

3. Kui ettevõtja kavatses taotleda otsuse tegemist lõike 6 alusel, et toota või lasta turule uusi elavhõbedasisaldusega tooteid või kasutada uut tootmisprotsessi, mis annaks märkimisväärset keskkonna- või tervisekasu, ei kujutaks endast keskkonnale ega inimeste tervisele olulist ohtu ja millele ei leidu samasugust kasu andvat tehniliselt teostatavat elavhõbedavaba alternatiivi, teavitab ettevõtja sellest asjaomase liikmesriigi pädevat asutust. Teade peab sisaldama järgmist teavet:

- a) kõnealuse toote või protsessi tehniline kirjeldus;
- b) hinnang keskkonna- ja tervisekasule ning -ohtudele;
- c) tõendid selle kohta, et puudub tehniliselt teostatav elavhõbedavaba alternatiiv, mis annaks keskkonnale ja tervisele märkimisväärset kasu;
- d) üksikasjalik selgitus selle kohta, kuidas protsess läbi viiakse või toodet toodetakse, kasutatakse ja pärast kasutamist jäätmetena kõrvaldatakse, et tagada keskkonna ja inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse.

4. Asjaomane liikmesriik edastab ettevõtjalt saadud teate komisjonile, kui ta selles sisalduvat teavet hinnates leiab, et lõike 6 esimeses lõigus esitatud kriteeriumid on täidetud.

Asjaomane liikmesriik teatab komisjonile juhtudest, mil ta on leidnud, et lõike 6 esimeses lõigus osutatud kriteeriumid ei ole täidetud.

5. Kui liikmesriik edastab käesoleva artikli lõike 4 esimeses lõigus osutatud teate, teeb komisjon teate viivitamata kättesaadavaks artikli 22 lõikes 1 osutatud komiteele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (ELT L 174, 1.7.2011, lk 88).

6. Komisjon vaatab saadud teate läbi ja hindab, kas on tõendatud, et uus elavhõbedat sisaldav toode või uus tootmisprotsess tagaks märkimisväärse kasu keskkonnale või inimeste tervisele, ei kujutaks endast keskkonnale ega inimeste tervisele olulist ohtu ning et sellisele tootele või protsessile ei ole tehniliselt ja majanduslikult teostatavat elavhõbedavaba alternatiivi, mis tooks samasugust kasu.

Komisjon teavitab liikmesriike hindamise tulemustest.

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu otsused, millega täpsustab, kas asjaomasele uuele elavhõbedasisaldusega tootele või uuele tootmisprotsessile antakse luba. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

7. Komisjon teeb 30. juuniks 2018 internetis avalikult kättesaadavaks loetelu tootmisprotsessidest, kus elavhõbedat või elavhõbedaiühendeid kasutati enne 1. jaanuari 2018, ning elavhõbedasisaldusega toodetest, mida toodeti enne 1. jaanuari 2018, ja kohaldatavatest turustamispiirangutest.

Artikkel 9

Käsitöenduslik ja väiksemahuline kullakaevandamine ja -töötlemine

1. Käsitöenduslik ja väiksemahuline kullakaevandamine ja -töötlemine, milles elavhõbeamalgami moodustumist kasutatakse kulla eraldamiseks maagist, on keelatud.
2. Kui on tõendeid selle kohta, et käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud keeldu ei ole järgitud rohkem kui mõne üksikjuhtumi korral, töötab asjaomase liikmesriigi pädev asutus vastavalt IV lisale välja riiklike meetmete kava ja viib selle ellu, ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 1 ja artikli 16 kohaldamist.

Artikkel 10

Hambaamalgam

1. Alates 1. jaanuarist 2019 on hambaamalgami lubatud kasutada üksnes valmis doseeritult kapseldatud kujul. Hambaarstidel on keelatud kasutada doseerimata kujul elavhõbedat.
2. Alates 1. juulist 2018 ei tohi hambaamalgami enam kasutada piimahammaste raviks ning alla 15-aastaste laste, rasedate ja rinnaga toitvate naiste puhul, välja arvatud juhul, kui hambaarst peab seda patsiendi meditsiiniliste erivajaduste tõttu hädavajalikuks.
3. Hiljemalt 1. juuliks 2019 kehtestavad liikmesriigid riikliku kava meetmete jaoks, mida nad kavatsesid hambaamalgami järkjärguliseks kasutuseks kõrvaldamiseks rakendada.

Liikmesriigid teevad oma riiklikud kavad üldsusele internetis kättesaadavaks ja edastavad need komisjonile ühe kuu jooksul pärast vastuvõtmist.

4. Alates 1. jaanuarist 2019 tagavad ettevõtjad, kes käitavad hambaravikabinette, kus kasutatakse hambaamalgami või eemaldatakse amalgaamist hambatäidiseid või selliste täidistega hambaid, et nende kabinetid on varustatud amalgaamiseparaatoritega amalgaamiosakeste, sealhulgas kasutatud vees leiduvad osakeste kinnipidamiseks ja kogumiseks.

Need ettevõtjad tagavad, et

- a) alates 1. jaanuarist 2018 kasutusele võetud amalgaamiseparaatorid peavad kinni vähemalt 95 % amalgaamiosakesi;
- b) alates 1. jaanuarist 2021 vastavad kõik kasutuses olevad amalgaamiseparaatorid punktis a sätestatud kinnipidamistasele.

Amalgaamiseparaatoreid hooldatakse vastavalt tootja kasutusjuhiste, et tagada kõrgeim võimalik kinnipidamistase.

5. Eeldatakse, et lõigetes 1 ja 4 sätestatud nõuded on täidetud kapslite ja amalgaamiseparaatorite puhul, mis vastavad Euroopa standarditele või muudele siseriiklikele või rahvusvahelistele standarditele, mis tagavad samaväärse kvaliteedi ja kinnipidamise.

6. Hambaarstid tagavad, et nende amalgaamijäätmeid, sealhulgas amalgaamijääke, -osakesi ning hambatäidiseid ja hambaid või nende osi, mis on saastunud hambaamalgamiga, käitlevad ja koguvad volitatud jäätmekäitlusasutused või -ettevõtted.

Hambaarstid ei vii kõnealuseid amalgaamijäätmeid mitte mingil tingimusel otseselt või kaudselt keskkonda.

IV PEATÜKK

JÄÄTMETE JA ELAVHÖBEDAJÄÄTMETE KÕRVALDAMINE

Artikkel 11

Jäätmed

Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 2 punkti 5 kohaldamist, käsitatakse järgmistest suurallikatest pärit elavhõbedat ja elavhõbedajäätmeid, nii puhtal kujul kui segudes, jäätmetena direktiivi 2008/98/EÜ tähenduses, mis kuuluvad vastavalt nimetatud direktiivile kõrvaldamisele viisil, mis ei sea ohtu inimeste tervist ega kahjusta keskkonda:

- a) kloorleeliste tööstus;
- b) maagaasi puhastamine;
- c) värviliste metallide kaevandamine ja väljasulatamine;
- d) kinaverimaagist eraldamine liidus.

Jäätmete kõrvaldamine ei tohi mingil juhul põhjustada elavhõbeda taasväärtustamist.

Artikkel 12

Aruandlus suurallikate kohta

1. Ettevõtja, kes tegutseb artikli 11 punktides a, b või c osutatud tööstussektoris, saadab iga aasta 31. maiks asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele järgmised andmed:

- a) andmed igas käitises ladustatud elavhõbedajäätmete üldkoguse kohta;
- b) andmed elavhõbedajäätmete üldkoguse kohta, mis on saadetud igasse rajatisse, mis tegeleb elavhõbedajäätmete ajutise ladustamise, muundamise ja elavhõbedajäätmete tahkestamise (kui see on nõutav) või muundatud ja asjakohasel juhul tahkestatud (kui tahkestamine on nõutav) elavhõbedajäätmete alalise ladustamisega;
- c) iga punktis b osutatud rajatise asukoht ja kontaktandmed;
- d) artikli 14 lõike 1 kohaselt elavhõbedajäätmete ajutise ladustamisega tegelevat rajatist käitava ettevõtja esitatud tõendi koopia;
- e) artikli 14 lõike 2 kohaselt elavhõbedajäätmete muundamise ja tahkestamisega (kui see on nõutav) tegelevat rajatist käitava ettevõtja esitatud tõendi koopia;
- f) artikli 14 lõike 3 kohaselt muundamise ja tahkestamise (kui see on nõutav) läbinud elavhõbedajäätmete alalise ladustamisega tegelevat rajatist käitava ettevõtja esitatud tõendi koopia.

2. Lõike 1 punktides a ja b osutatud andmed väljendatakse koodidega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 2150/2002 ⁽¹⁾.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustused lõppevad kloorleeliste käitisi käitanud ettevõtjate puhul üks aasta pärast kuupäeva, mil kõik ettevõtja käitatud elavhõbe-elektroliüüsi rakud on kasutusest kõrvaldatud vastavalt rakendusotsusele 2013/732/EL ning kogu elavhõbe on üle antud jäätmekäitlusettevõtjale.

Artikkel 13

Elavhõbedajäätmete ladustamine

1. Erandina direktiivi 1999/31/EÜ artikli 5 lõike 3 punktist a võib elavhõbedat sisaldavaid jäätmeid ajutiselt ladustada vedelas olekus tingimusel, et järgitakse nimetatud direktiivi I, II ja III lisas elavhõbedajäätmete ajutisele ladustamisele kehtestatud erinõudeid ning ladustamine toimub maapealses rajatises, mis on ette nähtud ja varustatud elavhõbedajäätmete ajutiseks ladustamiseks.

Esimeses lõigus sätestatud erandi kohaldamine lõpeb 1. jaanuaril 2023.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 21 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse muutmiseks, et pikendada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud elavhõbedajäätmete ajutiseks ladustamiseks lubatud ajavahemikku kuni kolme aasta võrra.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2150/2002 jäätmetatistika kohta (EÜT L 332, 9.12.2002, lk 1).

3. Enne alalist kõrvaldamist elavhõbedajäätmed muundatakse ja kui nad mõeldud kõrvaldamiseks maapealsetes rajatistes, tahkestatakse.

Muundatud ja tahkestatud (kui tahkestamine on nõutav) elavhõbedajäätmeid võib alaliselt kõrvaldada ainult järgmistes alalistes jäätmehooldlates, millel on luba ohtlike jäätmete kõrvaldamiseks:

- a) soolakaevandused, mis on kohandatud muundamise läbinud elavhõbedajäätmete alaliseks ladustamiseks, või sügaval maa all asuvas kaljukihistud, mis tagavad ohutustaseme, mis on soolakaevanduse ohutustasemega samaväärne või sellest kõrgem, või
- b) maapealsed rajatised, mis on ette nähtud ja kohandatud muundamise ja tahkestamise läbinud elavhõbedajäätmete alaliseks ladustamiseks ja mis tagavad ohutustaseme, mis on punktis a osutatud rajatiste ohutustasemega samaväärne või sellest kõrgem.

Alalisi jäätmehooldlaid käitavad ettevõtjad tagavad, et muundamise ja tahkestamise (kui tahkestamine on nõutav) läbinud elavhõbedajäätmed ladustatakse muudest jäätmetest eraldi, jaotatakse partiideks ja paigutatakse ladustamiskambrisse, mis pitseeritakse. Ettevõtjad tagavad, et alaliste jäätmehooldlate puhul järgitakse direktiivis 1999/31/EÜ sätestatud nõudeid, sealhulgas kõnealuse direktiivi I lisa 8. jao kolmandas ja viiendas taandes ning II lisas kehtestatud erinõudeid elavhõbedajäätmete ajutisele ladustamisele.

Artikkel 14

Jälgitavus

1. Elavhõbedajäätmete ajutise ladustamise rajatise käitavad ettevõtjad loovad registri, mis sisaldab järgmisi andmeid:

- a) iga saadud elavhõbedajäätmete saadetise kohta:
 - i) jäätmete päritolu ja kogus;
 - ii) jäätmete tarnija ning omaniku nimi ja kontaktandmed;
- b) iga rajatisest välja saadetava elavhõbedajäätmete saadetise kohta:
 - i) jäätmete kogus ja elavhõbedasisaldus;
 - ii) jäätmete sihtkoht ja kavandatud kõrvaldamistegevus;
 - iii) jäätmete muundamise ja tahkestamisega (kui tahkestamine on nõutav) tegelevat rajatist käitava ettevõtja esitatud tõendi koopia, millele osutatakse lõikes 2;
 - iv) muundamise ja tahkestamise (kui tahkestamine on nõutav) läbinud elavhõbedajäätmete alalise ladustamisega tegelevat rajatist käitava ettevõtja esitatud tõendi koopia, millele on osutatud lõikes 3;
- c) rajatise ladustatud elavhõbedajäätmete kogus iga kuu lõpu seisuga.

Elavhõbedajäätmete ajutise ladustamisega tegelevaid rajatise käitavad ettevõtjad väljastavad kohe pärast seda, kui elavhõbedajäätmed viiakse ajutisest ladustamiskohast ära, tõendi, milles kinnitatakse, et elavhõbedajäätmed saadeti rajatisse, mis viib läbi käesoleva artikliga hõlmatud kõrvaldamistoimingud.

Kohe pärast käesoleva lõike teise lõigu kohase tõendi väljastamist saadetakse selle koopia artiklis 12 osutatud asjaomasele ettevõtjale.

2. Elavhõbedajäätmete muundamise ja tahkestamisega (kui tahkestamine on nõutav) tegelevaid rajatise käitavad ettevõtjad loovad registri, mis sisaldab järgmisi andmeid:

- a) iga saadud elavhõbedajäätmete saadetise kohta:
 - i) jäätmete päritolu ja kogus;
 - ii) jäätmete tarnija ja omaniku nimi ning kontaktandmed;

- b) iga rajatisest välja saadetava elavhõbedajäätmete saadetise kohta, mis on läbinud muundamise ja tahkestamise (kui tahkestamine on nõutav):
- i) jäätmete kogus ning elavhõbedasisaldus;
 - ii) jäätmete sihtkoht ja kavandatud kõrvaldamistegevus;
 - iii) lõikes 3 osutatud jäätmete alalise ladustamisega tegelevat rajatist käitava ettevõtja esitatud tõendi koopia;
- c) rajatises ladustatud elavhõbedajäätmete kogus iga kuu lõpu seisuga.

Elavhõbedajäätmete muundamise ja tahkestamisega (kui tahkestamine on nõutav) tegelevaid rajatise käitavad ettevõtjad väljastavad kohe pärast seda, kui kogu saadetise muundamine ja tahkestamine (kui tahkestamine on nõutav) on lõppenud, tõendi, milles kinnitatakse, et kogu elavhõbedajäätmete saadetus on muundatud ja tahkestatud (kui tahkestamine on nõutav).

Kohe pärast käesoleva lõike teises lõigus osutatud tõendi väljastamist saadetakse selle koopia käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rajatise käitavatele ettevõtjatele ja artiklis 12 osutatud asjaomasele ettevõtjale.

3. Muundamise ja tahkestamise (kui tahkestamine on nõutav) läbinud elavhõbedajäätmete alalise ladustamisega tegelevaid rajatise käitavad ettevõtjad väljastavad kohe pärast seda, kui kogu saadetise kõrvaldamistegevus on lõppenud, tõendi, milles kinnitatakse, et kogu muundamise ja tahkestamise (kui tahkestamine on nõutav) läbinud elavhõbedajäätmete saadetus on alaliselt ladustatud vastavalt direktiivile 1999/31/EÜ, kaasa arvatud teave ladustamise asukoha kohta.

Kohe pärast käesoleva lõike esimese lõigu kohase tõendi väljastamist saadetakse selle koopia viivitamata käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud rajatise käitavatele ettevõtjatele ja artiklis 12 osutatud asjaomasele ettevõtjale.

4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud rajatise käitavad ettevõtjad edastavad iga aasta 31. jaanuariks eelmise kalendriaasta registri asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele. Seejärel edastavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused kõik registrid igal aastal komisjonile.

Artikkel 15

Saastatud alad

1. Komisjon korraldab liikmesriikidega teabevahetuse riigi tasandil võetud meetmete kohta, mille eesmärk on teha kindlaks elavhõbeda ja elavhõbedaühenditega saastatud alad ja neid hinnata ning tegeleda oluliste ohtudega, mida selline saaste võib endast kujutada inimeste tervisele ja keskkonnale.
2. Hiljemalt 1. jaanuariks 2021 teeb komisjon avalikkusele internetis kättesaadavaks lõike 1 alusel kogutud teabe, sealhulgas elavhõbeda ja elavhõbedaühenditega saastatud alade loetelu.

V PEATÜKK

KARISTUSED, PÄDEVAD ASUTUSED JA ARUANDLUS

Artikkel 16

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni nimetatud normidest ja meetmetest hiljemalt käesoleva määruse asjakohaste sätete vastavateks kohaldamiskuupäevadeks ning viivitamata kõigist nende hilisematest muudatustest.

Artikkel 17

Pädevad asutused

Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes vastutavad käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmise eest.

Artikkel 18

Aruanne

1. Liikmesriik koostab aruande, esitab selle komisjonile ja teeb selle internetis avalikkusele kättesaadavaks 1. jaanuariks 2020 ja seejärel nõuetekohaste ajavahemike järel; aruanne sisaldab järgmist:

- a) teave käesoleva määruse rakendamise kohta;
- b) teave, mis on liidule vajalik konventsiooni artikli 21 kohase aruandekohustuse täitmiseks;
- c) kokkuvõtte käesoleva määruse artikli 12 kohaselt kogutud teabest;
- d) teave oma territooriumil asuva elavhõbeda kohta:
 - i) selliste alade loend, kus asuvad üle 50 tonni suurused elavhõbedavarud, mis ei ole elavhõbedajäätmed, samuti igal alal asuva elavhõbeda kogus;
 - ii) selliste alade loend, kuhu on kogunenud üle 50 tonni elavhõbedajäätmeid, samuti igal alal asuvate elavhõbedajäätmete kogus, ning
- e) kui liikmesriigile on nendest teatatud, siis selliste elavhõbeda allikate loend, millest aasta jooksul tarnitakse üle 10 tonni elavhõbedat.

Liikmesriigid võivad otsustada esimeses lõigus osutatud teavet avalikuks mitte teha Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ⁽¹⁾ artikli 4 lõigetes 1 ja 2 mainitud põhjusel, kohaldades kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 2 teist lõiku.

2. Komisjon teeb lõikes 1 osutatud aruande jaoks liikmesriikidele kättesaadavaks elektroonilise aruandlusvahendi.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse asjakohased küsimustikud, et täpsustada lõikest 1 tulenevate nõuete täitmiseks vajalikku aruande sisu, selles esitatavat teavet ja peamisi tulemuslikkuse näitajaid, ning lõikes 1 osutatud aruande vormi ja esitamise sagedust. Küsimustikega ei dubleerita konventsiooniosaliste aruandekohustust. Käesolevas lõikes osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Liikmesriigid teevad konventsiooni sekretariaadile esitatud aruanded komisjonile viivitamatult kättesaadavaks.

Artikkel 19

Läbivaatamine

1. Komisjon esitab 30. juuniks 2020 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande hindamise tulemuste kohta seoses järgmiste küsimustega:

- a) kas liit peab reguleerima krematooriumide tekitatud elavhõbeda- ja elavhõbedaühendite heidet;
- b) kas hambaamalgami järkjärguline kasutuselt kõrvaldamine on teostatav pikema aja jooksul ja eelistatavalt 2030. aastaks, võttes arvesse artikli 10 lõikes 3 osutatud riiklikke kavasid ja austades seejuures täielikult liikmesriikide pädevust tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamisel ja kättesaadavaks muutmisel, ning
- c) milline on keskkonnakasu, kui viia II lisa veelgi enam kooskõlla asjakohaste liidu õigusaktidega, mis käsitlevad elavhõbedat sisaldavate toodete turule laskmist, ja kas see on teostatav.

2. Komisjon esitab 31. detsembriks 2024 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise ja läbivaatamise kohta muu hulgas seoses konventsiooniosaliste konverentsi poolt läbiviidava tõhususe hindamisega ja liikmesriikide poolt vastavalt käesoleva määruse artiklile 18 ja konventsiooni artiklile 21 esitatud aruannetega.

3. Komisjon esitab koos lõigetes 1 ja 2 osutatud aruannetega seadusandliku ettepaneku, kui see on asjakohane.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

VI PEATÜKK

DELEGEERITUD VOLITUSED JA RAKENDAMISVOLITUSED*Artikkel 20***Lisade muutmine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas käesoleva määruse artikliga 21 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse I, II, III ja IV lisa muutmiseks, et viia need kooskõlla konventsiooniosaliste konverentsi poolt vastavalt konventsiooni artiklile 27 vastuvõetud otsustega, kui liit on asjaomase otsuse vastuvõtmist toetanud ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaselt vastu võetud nõukogu otsusega.

*Artikkel 21***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 13 lõikes 2 ja artiklis 20 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 13. juunist 2017. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 13 lõikes 2 ja artiklis 20 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 13 lõike 2 ja artikli 20 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 22***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab artikli 6 kohaste impordi- ja ekspordivormide, artikli 7 lõike 3 kohaste elavhõbeda, elavhõbedaiühendite ja -segude keskkonnahoidlikku vaheladustamist käsitlevate tehniliste nõuete, artikli 8 lõike 6 kohase otsuse ning artikli 18 lõike 2 kohase küsimustiku vastuvõtmisel komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ning kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

VII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED*Artikkel 23***Kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EÜ) nr 1102/2008 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2018.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt V lisa vastavustabelile.

*Artikkel 24***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2018.

III lisa I osa punkti d kohaldatakse alates 11. detsembrist 2017.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 17. mai 2017

Euroopa Parlamendi nimel

president

A. TAJANI

Nõukogu nimel

eesistuja

C. ABELA

I LISA

Elavhõbedaühendid, millele kohaldatakse artikli 3 lõikeid 2 ja 3 ja artikli 7 lõiget 3 ja elavhõbedasegud, millele kohaldatakse artikli 3 lõiget 2, artikli 4 lõiget 1 ning artikli 7 lõiget 3

Elavhõbedaühendid, mida on keelatud eksportida alates 1. jaanuarist 2018:

- Elavhõbe (I) kloriid (Hg_2Cl_2 , CAS RN 10112-91-1)
- Elavhõbe (II) oksiid (HgO , CAS RN 21908-53-2)
- Kinaverimaak
- Elavhõbesulfiid (HgS , CAS RN 1344-48-5)

Elavhõbedaühendid, mida on keelatud eksportida alates 1. jaanuarist 2020:

- Elavhõbe (II) sulfaat (HgSO_4 , CAS RN 7783-35-9)
- Elavhõbe (II) nitraat ($\text{Hg}(\text{NO}_3)_2$, CAS RN 10045-94-0)

Elavhõbedasegud, mida on keelatud eksportida ja importida alates 1. jaanuarist 2018:

- Elavhõbeda segud muude ainetega, kaasa arvatud elavhõbeda sulamid, milles elavhõbedasisaldus on vähemalt 95 massiprotsenti.

II LISA

Elavhõbedat sisaldavad tooted, millele on osutatud artiklis 5

A osa – Elavhõbedat sisaldavad tooted

Elavhõbedat sisaldavad tooted	Kuupäev, millest alates on elavhõbedat sisaldavate toodete importimine, eksportimine ja tootmine keelatud
1. Patareid ja akud, mis sisaldavad elavhõbedat rohkem kui 0,0005 massiprotsenti.	31.12.2020
2. Lülitid ja releed, v.a väga suure täpsusega mahtuvuse ja kao mõõtmissillad ning kõrgsageduslikud raadiosageduslülitid ja -releed seire- ja juhtimisseadmetes, mille elavhõbedasisaldus on maksimaalselt kuni 20 mg silla, lüliti või rele kohta.	31.12.2020
3. Üldotstarbelised kompaktluminofoorlambid (CFL): a) CFL-i, mille võimsus on ≤ 30 W ja elavhõbedasisaldus üle 2,5 mg ühe valguselemendi kohta; b) CFL-ni, mille võimsus on ≤ 30 W ja elavhõbedasisaldus üle 3,5 mg ühe valguselemendi kohta.	31.12.2018
4. Järgmised üldotstarbelised sirged luminofoorlambid (LFL): a) kolme luminofooriga, võimsusega < 60 W, elavhõbedasisaldusega üle 5 mg lambi kohta; b) halofosfaatluminofooriga, võimsusega ≤ 40 W, elavhõbedasisaldusega üle 10 mg lambi kohta.	31.12.2018
5. Üldotstarbelised kõrgrõhuelavhõbelambid (HPMV).	31.12.2018
6. Järgmised elavhõbedat sisaldavad külmkatoodiga luminofoorlambid ja välise elektrootse luminofoorlambid elektroonsete kuvarite jaoks: a) lühikesed (≤ 500 mm), elavhõbedasisaldusega üle 3,5 mg lambi kohta; b) keskmise pikkusega (> 500 mm ja $\leq 1\ 500$ mm), elavhõbedasisaldusega üle 5 mg lambi kohta; c) pikad ($> 1\ 500$ mm), elavhõbedasisaldusega üle 13 mg lambi kohta.	31.12.2018
7. Kosmeetikatooted, mis sisaldavad elavhõbedat või elavhõbedatühendeid, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1223/2009 ⁽¹⁾ V lisa kirjetes 16 ja 17 loetletud erijuhud.	31.12.2020
8. Pestitsiidid, biotsiidid ja paikse kasutusega antiseptikud.	31.12.2020
9. Järgmised mitteelektronilised mõõteriistad: a) baromeetrid; b) hügromeetrid; c) manomeetrid; d) termomeetrid ja muud mitteelektrilised termomeetrid; e) sfügmomanomeetrid; f) koos pletüsmograafidega kasutatavad tensoandurid;	31.12.2020

Elavhõbedat sisaldavad tooted	Kuupäev, millest alates on elavhõbedat sisaldavate toodete importimine, ekspordimine ja tootmine keelatud
g) elavhõbepüknomeetrid; h) elavhõbedaga mõõteseadmed pehmenemistemperatuuri kindlaksmääramiseks. Käesolev kirje ei hõlma järgmisi mõõteseadmeid: <ul style="list-style-type: none"> — mitteelektronilised mõõteriistad, mis on paigaldatud suurtesse seadmetesse või seadmetesse, mida kasutatakse väga täpseks mõõtmiseks, kui sobivat elavhõbedavaba alternatiivi ei ole; — mõõteseadmed, mis olid 3. oktoobril 2007 üle 50 aasta vanad; — mõõtmeseadmed, mis on ette nähtud eksponeerimiseks avalikel näitustel kultuurilisel ja ajaloolisel eesmärgil. 	

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1223/2009 kosmeetikatoodete kohta (ELT L 342, 22.12.2009, lk 59).

B osa – Täiendavad tooted, mis ei kuulu käesoleva lisa A osas esitatud loendisse

Lülitid, releed, külmkatoodega luminofoorlambid ja välise elektroodiga luminofoorlambid elektroonsete kuvarite ja mõõteseadmete jaoks, kui neid kasutatakse suurte seadmete osade asendamiseks ja tingimusel, et selliste osade asendamiseks ei leidu teostatavat elavhõbedavaba alternatiivi, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/53/EÜ (¹) ning direktiivile 2011/65/EL.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. septembri 2000. aasta direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta (EÜT L 269, 21.10.2000, lk 34).

III LISA

Elavhõbedat puudutavad nõuded, mida kohaldatakse artikli 7 lõigetes 1 ja 2 osutatud tootmisprotsessidele

I osa: Elavhõbedat ja elavhõbedatühendite keelatud kasutusviisid tootmisprotsessis, nii puhtal kujul kui segudes

- a) alates 1. jaanuarist 2018: tootmisprotsessid, milles elavhõbedat või elavhõbedatühendeid kasutatakse katalüsaatorina;
- b) erandina punktist a on vinüülkloriidi monomeeri tootmine keelatud alates 1. jaanuarist 2022;
- c) alates 1. jaanuarist 2022: tootmisprotsessid, milles elavhõbedat kasutatakse elektroodina;
- d) erandina punktist c alates 11. detsembrist 2017: kloorleeliste tootmine, kus elavhõbedat kasutatakse elektroodina;
- e) erandina punktist c on kaalium- või naatriummetülaadi või -etülaadi tootmine keelatud alates 1. jaanuarist 2028;
- f) alates 1. jaanuarist 2018: poliüuretaani tootmine määral, mida ei ole veel piiratud või mis ei ole keelatud vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kirjele 62.

II osa: Tootmisprotsessid, mille suhtes kehtivad elavhõbedat ja elavhõbedatühendite kasutamise ja keskkonda viimise piirangud

Naatrium- või kaaliummetülaadi või -etülaadi tootmine

Naatrium- või kaaliummetülaadi või -etülaadi toodetakse vastavalt I osa punktile e ja järgmistele nõuetele:

- a) põhimaavarana kaevandamisel saadud elavhõbedat ei kasutata;
- b) elavhõbedat ja elavhõbedatühendite otsest ja kaudset heidet õhku, vette ja pinnasesse vähendatakse tooteühiku kohta 2020. aastaks 50 %, võrreldes 2010. aastaga;
- c) toetatakse elavhõbedavabade tootmisprotsesside alast teadus- ja arendustegevust; ning
- d) alates 13. juunist 2017 ei suurendata elavhõbedat või elavhõbedatühendeid naatrium- või kaaliummetülaadi või -etülaadi tootmiseks kasutava käitise tootmisvõimsust, võrreldes tootmisvõimsusega, mis oli olemas enne nimetatud kuupäeva; uute käitiste avamine ei ole lubatud.

—

IV LISA

Käsitöenduslikku ja väiksemahulist kullakaevandamist ja -töötlemist käsitleva riikliku kava sisu, millele osutatakse artiklis 9

Riiklik kava sisaldab järgmist teavet:

- a) riigi eesmärgid ja vähendamise sihttasemed, mille eesmärk on lõpetada elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamine;
- b) meetmed, millega kõrvaldatakse:
 - i) kogu maagi amalgaamimine;
 - ii) amalgaami või töödeldud amalgaami lahtine põletamine;
 - iii) amalgaami põletamine elamurajoonides; ning
 - iv) sademe, maagi või rikastusjätmete leostamine tsüaniidiga, ilma et eelnevalt oleks eemaldatud lisatud elavhõbe;
- c) sammud, millega hõlbustatakse käsitöendusliku ja väiksemahulise kullakaevandamise ja -töötlemise formaliseerimist või reguleerimist;
- d) võrdlushinnangud elavhõbeda koguste ja kasutamistavade kohta, mida kasutatakse käsitöenduslikul ja väiksemahulisel kullakaevandamisel ja -töötlemisel tema territooriumil;
- e) strateegia käsitöenduslikust ja väiksemahulisest kullakaevandamisest ning -töötlemisest tingitud elavhõbedaheite ja keskkonda viimise ning elavhõbedaga kokkupuute vähendamiseks, sealhulgas elavhõbedavabad meetodid;
- f) strateegia kauplemise juhtimiseks, et ennetada välismaistest ja siseriiklikest allikatest pärineva elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kõrvalettoimetamist kasutamiseks käsitöenduslikul ja väiksemahulisel kullakaevandamisel ja -töötlemisel;
- g) strateegia sidusrühmade kaasamiseks riikliku kava elluviimise ja jätkuvasse edasiarendamisse;
- h) rahvatervise strateegia käsitöenduslikul ja väiksemahulisel kullakaevandamisel ja -töötlemisel kaevurite ja nende kogukondade elavhõbedaga kokkupuute vähendamiseks, mis hõlmab muu hulgas terviseandmete kogumist, tervishoiutöötajate koolitamist ning teadlikkuse tõstmist tervishoiuasutuste kaudu;
- i) strateegia, mille eesmärgiks on hoida ära kõige haavatavamate elanikkonnarühmade, eelkõige laste ja sünnitamiseas naiste, eriti rasedate naiste kokkupuute elavhõbedaga, mida kasutatakse käsitöenduslikul ja väiksemahulisel kullakaevandamisel ja -töötlemisel;
- j) strateegia teabe jagamiseks käsitöendusliku ja väiksemahulise kullakaevandamisega tegelevatele kaevuritele ja ohustatud kogukondadele;
- k) riikliku kava elluviimise ajakava.

V LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 1102/2008	Käesolev määrus
Artikli 1 lõige 1	Artikli 3 lõiked 1 ja 2
Artikli 1 lõige 2	Artikli 3 lõige 3
Artikli 1 lõige 3	Artikli 3 lõige 4
Artikkel 2	Artikkel 11
Artikli 3 lõike 1 punkt a	Artikli 13 lõike 3 punkt a
Artikli 3 lõike 1 punkt b	Artikli 13 lõige 1
Artikli 3 lõike 1 teine lõik	Artikli 13 lõike 1 esimene lõik ja artikli 13 lõike 3 kolmas lõik
Artikli 3 lõige 2	—
Artikli 4 lõige 1	Artikli 13 lõige 1
Artikli 4 lõige 2	Artikli 13 lõige 1
Artikli 4 lõige 3	—
Artikli 5 lõige 1	—
Artikli 5 lõige 2	—
Artikli 5 lõige 3	—
Artikli 6 lõike 1 punkt a	—
Artikli 6 lõike 1 punkt b	Artikli 12 lõike 1 punkt a
Artikli 6 lõike 1 punkt c	Artikli 12 lõike 1 punktid b ja c
Artikli 6 lõike 2 punkt a	Artikli 12 lõike 1 punkt a
Artikli 6 lõike 2 punkt b	Artikli 12 lõike 1 punktid b ja c
Artikli 6 lõige 3	Artikli 12 lõige 1
Artikli 6 lõige 4	—
Artikkel 7	Artikkel 16
Artikli 8 lõige 1	—
Artikli 8 lõige 2	—
Artikli 8 lõige 3	—
Artikli 8 lõige 4	—
Artikli 8 lõige 5	—
Artikkel 9	—

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2017/853,

17. mai 2017,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiiviga 91/477/EMÜ ⁽³⁾ kehtestati siseturu kaasmeetmed. Direktiiviga loodi olukord, kus omavahel on tasakaalus ühelt poolt kohustus tagada teatavate tulirelvade ja tulirelva oluliste osade vaba liikumine liidus ja teiselt poolt vajadus seada sellele vabadusele piirid kõnealustele toodetele kohandatud turvalisusnõuetega.
- (2) Teatavaid direktiivi 91/477/EMÜ aspekte on vaja proportsionaalsel viisil täiendavalt parandada, et käsitleda tulirelvade väärkasutamist kuritegelikel eesmärkidel, võttes arvesse hiljutisi terrorirünnakuid. Selles kontekstis nõuti komisjoni 2015. aasta 28. aprilli teatises „Euroopa julgeoleku tegevuskava“ selle direktiivi läbivaatamist ja tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise ühise käsitlusviisi vastuvõtmist, et takistada kurjategijatel nende taas laskekõlblikuks muutmist ja kasutamist.
- (3) Kui tulirelv on omandatud seaduslikult ja selle valdamine toimub kooskõlas direktiiviga 91/477/EMÜ, tuleks kohaldada siseriiklikke õigusnorme, mis käsitlevad relvade kandmist, küttemist või sportlaskmist.
- (4) Direktiivi 91/477/EMÜ kohaldamisel peaks „vahendaja“ mõiste hõlmama kõiki füüsilisi ja juriidilisi isikuid, partnerlused kaasa arvatud, ning „tarnimise“ mõiste peaks hõlmama ka laenutamist ja rentimist. Kuna vahendajad osutavad relvakaupmeeste teenustega sarnaseid teenuseid, peaksid ka nemad kuuluma direktiivi 91/477/EMÜ kohaldamisalasse seoses relvakaupmeeste kohustustega, mis on vahendajate tegevuse seisukohalt olulised, ning sedavõrd, kui võrd nad saavad neid kohustusi täita ja kui võrd neid kohustusi ei täida sama tehingu puhul relvakaupmees.
- (5) Relvakaupmehe tegevus hõlmab lisaks tulirelva tootmisele ka tulirelva, tulirelva oluliste osade ja laskemoona ümberehitamist või kohandamist, näiteks komplekteeritud tulirelva lühendamist, mille tulemusena see liigitatakse teise klassi või alamklassi. Sellist puht eraviisilist mittetulunduslikku tegevust nagu laskemoona selle komponentidest käsitsi laadimist või taaslaadimist isiklikul otstarbel kasutamiseks, tulirelva või tulirelva oluliste osade vahetamist omaniku poolt (nt kaba või sihiku vahetamine või hooldamine kulunud osade vahetamise eesmärgil) ei tuleks lugeda tegevuseks, mida võib sooritada ainult relvakaupmees.

⁽¹⁾ ELT C 264, 20.7.2016, lk 77.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2017. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 25. aprilli 2017. aasta otsus.

⁽³⁾ Nõukogu 18. juuni 1991. aasta direktiiv 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta (EÜT L 256, 13.9.1991, lk 51).

- (6) Kõigi tulirelvade ja tulirelva oluliste osade jälgitavuse parandamiseks ning nende vaba liikumise hõlbustamiseks tuleks kõik tulirelvad ja tulirelva olulised osad märgistada selge, alalise ja ainulaadse märgistusega ning registreerida need liikmesriikide andmekogumissüsteemides.
- (7) Andmekogumissüsteemides säilitatavad kirjed peaksid sisaldama kogu teavet, mis on vajalik tulirelva seostamiseks selle omanikuga, ning seal tuleks esitada tootja nimi või kaubamärk, tootjariik või tootmiskoht, tulirelva tüüp, mark, mudel, kaliiber ja seerianumber ning muu selle raamile või lukukojale kantud ainulaadne märgistus. Relva muud olulised osad peale raami ja lukukoja tuleks andmekogumissüsteemides kanda seda tulirelva käsitleva kirje alla, mille külge need kinnitatakse.
- (8) Et takistada märgistuse kerget eemaldamist ja täpsustada, millistele relva olulistele osadele tuleks märgistus kanda, tuleks kehtestada ühised liidu märgistamiseeskirjad. Nimetatud eeskirju tuleks kohaldada üksnes 14. septembril 2018 või pärast seda toodetud või liitu imporditud tulirelvade või tulirelva oluliste osade suhtes nende turule laskmisel, samas kui enne nimetatud kuupäeva toodetud või liitu imporditud tulirelvade ja nende osade suhtes peaksid jääma kehtima direktiivist 91/477/EMÜ tulenevad ja enne seda kuupäeva kohaldatud märgistamis- ja registreerimisnõuded.
- (9) Tulirelvade ja tulirelva oluliste osade ohtlikkust ja vastupidavust arvestades ning selle tagamiseks, et pädevad asutused saaksid haldus- ja kriminaalmenetluste huvides ning riiklike menetlusnormide täitmiseks tulirelvade ja tulirelva oluliste osade liikumist jälgida, on vaja andmekogumissüsteemi kirjeid säilitada 30 aastat pärast tulirelvade või tulirelva oluliste osade hävitamist. Juurdepääs nimetatud kirjetele ja kõigile seonduvatele isikuandmetele peaks relvaloa andmise või selle tühistamise või tolliprotseduuri, sh võimalike halduskaristuste määramise eesmärgil olema ainult pädevatel asutustel kuni 10 aasta jooksul alates asjaomase tulirelva või tulirelva olulise osa hävitamisest ja kuni 30 aasta jooksul tulirelva või tulirelva olulise osa hävitamisest, kui see on vajalik kriminaalõiguse kohaldamiseks.
- (10) Andmekogumissüsteemi tulemuslikuks toimimiseks on tähtis tõhus teabevahetus ühelt poolt relvakaupmeeste ja vahendajate ning teiselt poolt liikmesriigi pädevate asutuste vahel. Seepärast peavad relvakaupmehed ja vahendajad andma liikmesriigi pädevatele asutustele teavet põhjendamatu viivitusega. Selle hõlbustamiseks peaksid riiklikud pädevad asutused looma relvakaupmeestele ja vahendajatele kättesaadava elektroonilise sidekanali, mis võib hõlmata teabe esitamist e-posti teel või vahetult andmebaasi või muu registri kaudu.
- (11) Seoses liikmesriikide kohustusega kehtestada jälgimissüsteem, et tagada relvaloa andmise tingimuste täitmine relvaloa kehtivuse ajal, peaksid liikmesriigid otsustama, kas hindamine kätkeb endas eelnevat meditsiinilist või psühholoogilist kontrolli.
- (12) Ilma et see piiraks ametialast vastutust käsitleva liikmesriigi õiguse kohaldamist, ei tohiks see meditsiiniliste ja psühholoogiliste andmete hindamine muuta kõnealust teavet andvat meditsiinitöötajat või muud isikut kuidagi vastutavaks direktiivi 91/477/EMÜ nõuete kohaselt vallatavate tulirelvade väärkasutamise eest.
- (13) Tulirelvad ja laskemoon tuleks hoiustada turvaliselt, kui need ei ole vahetu järelevalve all. Kui tulirelvi ja laskemoona ei hoita seifis, siis tuleks neid hoiustada eraldi. Kui tulirelvad ja laskemoon tuleb transportimiseks vedajale üle anda, peaks nende nõuetekohase järelevalve ja hoiustamise eest vastutama vedaja. Nõuetekohase hoiustamise ja turvalise veo kriteeriumid tuleks määrata kindlaks siseriiklikus õiguses, võttes arvesse asjaomaste tulirelvade ja laskemoona kogust ja olemust.
- (14) Direktiiv 91/477/EMÜ ei tohiks mõjutada liikmesriikide õigusnorme, mille kohaselt on lubatud teha seaduslikke tehinguid tulirelvade, tulirelva oluliste osade ja laskemoonaga postimüügi, interneti või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/83/EL⁽¹⁾ määratletud „kauglepingu“ kaudu, näiteks veebipõhiseid oksjonikatalooge, erakuulutusi, telefoni või e-posti kasutades. Seejuures on aga tähtis, et selliste tehingute osapooled ja nende seaduslik õigus tehinguid teha oleksid kontrollitavad ja seda ka tegelikult kontrollitaks. Müügilepingute puhul on

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

seetõttu asjakohane tagada, et litsentseeritud või volitatud relvakaupmees või vahendaja või avaliku sektori asutus või selle esindaja saaks kontrollida nende isikut ning vajaduse korral tema õigust tulirelva, tulirelva olulise osa või laskemoona omandamiseks hiljemalt ostu kättetoimetamisel.

- (15) Direktiivis 91/477/EMÜ tuleks kõige ohtlikumate tulirelvade suhtes kehtestada rangemad normid, mis tagavad, et peale mõne üksiku ja piisavalt põhjendatud erandi ei ole kõnealuste tulirelvade omandamine, valdamine ja nendega kauplemine lubatud. Kõnealuste normide eiramise korral peaksid liikmesriigid võtma kõik asjakohased meetmed, mis võivad hõlmata asjaomaste tulirelvade arestimist.
- (16) Liikmesriikidel peaks siiski olema võimalik lubada A-klassi tulirelvade, tulirelva oluliste osade ja laskemoona omandamist ja valdamist, kui see on vajalik hariduslikel, kultuurilistel (sh filmi- ja teatrikunst), teaduslikel või ajaloolistel põhjustel. Isikud, kellele see on lubatud, võivad olla muu hulgas relvur, kontrolliasutused, tootjad, sertifitseeritud eksperdid, kohtuekspertid ja teatud juhtudel filmide või telesaadete tootmisega seotud isikud. Samuti peaks liikmesriikidel olema võimalik lubada üksikisikutel omandada ja vallata A-klassi tulirelvi, tulirelva olulisi osi ja laskemoona riigikaitse eesmärgil, näiteks seoses vabatahtliku sõjalise väljaõppega, mis on sätestatud liikmesriigi õiguses.
- (17) Liikmesriikidel peaks olema võimalik anda tunnustatud muuseumidele ja kollektsionääridele luba A-klassi tulirelvade, tulirelva oluliste osade ja laskemoona omandamiseks ja valdamiseks, kui see on vajalik ajaloolistel, kultuurilistel, teaduslikel, tehnilistel, hariduslikel või kultuuripärandiga seotud põhjustel, tingimusel et muuseumid ja kollektsionäärid tõendavad enne loa saamist, et nad on võtnud vajalikke meetmeid, et vältida ohtu avalikule julgeolekule ja avalikule korrale, sh hoiustavad relvi ja laskemoona nõuetekohaselt. Loa andmisel tuleks võtta arvesse ja see peaks peegeldama konkreetset olukorda, sh kollektsiooni olemust ja eesmärke, ning liikmesriikidel tuleks tagada kollektsionääride ja kollektsioonide jälgimise süsteemi olemasolu.
- (18) Relvakaupmeestel ja vahendajatel ei peaks olema keelatud käidelda A-klassi tulirelvi, tulirelva olulisi osi ja laskemoona, kui kõnealuste tulirelvade, tulirelva oluliste osade ja laskemoona omandamine ja valdamine on erandkorras lubatud juhul, kui nende käitlemine on vajalik relvade laskekõlbmatuks muutmiseks või ümberehitamiseks, või muudel direktiivis 91/477/EMÜ (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga) ette nähtud juhtudel. Samuti ei tohiks relvakaupmeestel ja vahendajatel keelata käidelda selliseid tulirelvi, tulirelva olulisi osi ja laskemoona juhtudel, mis ei ole hõlmatud direktiiviga 91/477/EMÜ (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga), näiteks tulirelvade, tulirelva oluliste osade ja laskemoona eksport väljapoole liitu või relvade omandamine relvajõudude, politsei või ametiasutuste poolt.
- (19) Relvakaupmehed ja vahendajad peaksid saama keelduda sooritamast kõiki kahtlasi tehinguid terviklike padrunite või laskemoona süütelanguga komponentide omandamiseks. Tehingut võib pidada kahtlaseks näiteks juhul, kui see hõlmab eraviisilise kasutamise jaoks ebatüüpilisi koguseid või kui ostja näib olevat laskemoona kasutamises võhik või nõuab võimalust maksta sularahas ega soovi oma isikut tõendada. Relvakaupmehed ja vahendajad peaksid ka saama teatada sellistest kahtlastest tehingutest pädevatele asutustele.
- (20) On suur oht, et akustilisi relvi ja muid paukpadruneid laskvaid tulirelvi ehitatakse ümber tegelikeks tulirelvadeks. Seepärast on oluline tegeleda probleemiga, mida kujutab endast selliste ümberehitatud tulirelvade kuritegevuses kasutamine, eelkõige nende lisamisega direktiivi 91/477/EMÜ kohaldamisalasse. Et vältida hoiatus- ja signaalrelvade sellist tootmist, mis võimaldab neid ümber ehitada püssirohu toimel haavli, kuuli või lendkeha väljalaskmiseks, peaks komisjon kehtestama tehnilised nõuded eesmärgiga tagada, et neid relvi ei oleks võimalik selliselt ümber ehitada.
- (21) Võttes arvesse suurt ohtu, et nõuetele mittevastavalt laskekõlbmatuks muudetud tulirelvad muudetakse taas laskekõlblikuks, ja eesmärgiga tõhustada turvalisust kogu liidus, peaksid sellised tulirelvad kuuluma direktiivi 91/477/EMÜ kohaldamisalasse. Tuleks esitada laskekõlbmatuks muudetud tulirelva määratlus, mis peegeldaks tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise üldpõhimõtteid, mis on kehtestatud tulirelvade, nende osade, lisaseadiste ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava protokolliga, mis on lisatud nõukogu otsusele 2014/164/EL, (¹) millega see protokoll võetakse üle liidu õigusraamistikku.

(¹) Nõukogu 11. veebruari 2014. aasta otsus 2014/164/EL, mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade, lisaseadiste ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava protokolliga Euroopa Liidu nimel sõlmimist (ELT L 89, 25.3.2014, lk 7).

- (22) Sõjaliseks kasutamiseks projekteeritud tulirelvad, nt AK47 ja M16, mille tulistamisrežiimi saab muuta ning mida saab käsitsi ümber lülitada valangutega või üksiklaskudega tulistamise (automaat- või poolautomaattule) režiimile, tuleks liigitada A-klassi tulirelvade alla ja need peaksid olema tsiviilkasutuseks keelatud. Automaattulirelvast poolautomaatseks tulirelvaks ümberehitatud relv tuleks liigitada A-klassi punkti 6 alla.
- (23) Teatavaid poolautomaatseid tulirelvi saab kergesti ümber ehitada automaattulirelvadeks ja see ohustab turvalisust. Isegi kui tulirelva ei ole selliselt ümber ehitatud, võivad teatavad poolautomaatsed tulirelvad olla väga ohtlikud, kui need võimaldavad lasta korraga suure arvu padruneid. Seetõttu peaksid korraga suurt arvu padruneid lasta võimaldavad eemaldatava relvale ühendatud või mitte-eemaldatava tulirelva osaks oleva laadimisseadmega poolautomaatsed tulirelvad olema tsiviilkasutuseks keelatud. Tulirelva liigitust ei määra ainuüksi võimalus kinnitada sellele pika tulirelva korral rohkem kui 10 padrunit ja lühikese tulirelva puhul rohkem kui 20 padrunit mahutav laadimisseade.
- (24) Ilma et see piiraks relvaloa pikendamist vastavalt direktiivile 91/477/EMÜ, ei tuleks poolautomaatseid ääretulepadruni tulirelvi, sh kaliibriga 22 või alla selle, liigitada A-klassi alla, välja arvatud juhul, kui need on ümber ehitatud automaattulirelvadest.
- (25) Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust kohaldada rangemaid norme, tuleks täiendada direktiivi 91/477/EMÜ sätteid Euroopa tulirelvapassi kui peamise dokumendi kohta, mida vajavad oma harrastusega tegelemiseks sportlaskjad ja teised nimetatud direktiivi alusel relvaluba omavad isikud, lisades selle direktiivi asjakohastesse sätetesse viited A-klassi tulirelvadele.
- (26) Direktiivi 91/477/EMÜ kohaldamisalasse ei peaks kuuluma esemed, millel on tulirelva väljanägemine („järeletehtud tulirelvad“), kuid mis on valmistatud viisil, mis ei võimalda selle ümberehitamist püssirohu toimel haavli, kuuli või lendkeha väljalaskmiseks.
- (27) Direktiivi 91/477/EMÜ ei kohaldata antiikrelvadele, kui liikmesriikides reguleeritakse antiikrelvi siseriikliku õigusega. Samas ei ole antiikrelvade koopiatel sama suurt ajaloolist tähtsust, nad ei paku samasugust huvi ning neid saab toota kaasaegse tehnika abil, mis võimaldab suurendada nende täpsust ja vastupidavust. Seepärast tuleks koopiad lisada direktiivi 91/477/EMÜ kohaldamisalasse. Direktiivi 91/477/EMÜ ei kohaldata muudele esemetele, näiteks nn *airsoft*-relvad (tulirelvade koopiatena valmistatud õhkrelvad), mis ei kuulu tulirelvade alla ja seetõttu neid kõnealuse direktiiviga ei reguleerita.
- (28) Liikmesriikide vahelise teabevahetuse toimimise parandamiseks oleks kasulik, kui komisjon saaks hinnata, millised on süsteemis vajalikud elemendid, mille abil toetada liikmesriikides kasutusele võetud elektroonilistes andmekogumissüsteemides sisalduva teabe vahetamist, sealhulgas hinnata kõigile liikmesriikidele sellisele süsteemile juurdepääsu andmise teostatavust. Selle süsteemi puhul võib kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1024/2012⁽¹⁾ loodud siseturu infosüsteemi moodulit, mida spetsiaalselt kohandatakse tulirelvade jaoks. Liikmesriikidevahelises teabevahetuses tuleks järgida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁽²⁾ kehtestatud andmekaitse-eeskirju. Juhul kui pädev asutus vajab juurdepääsu relva omandamise või valdamise luba taotleva isiku andmetele karistatuse kohta karistusregistrile, peaks tal olema võimalus saada seda teavet vastavalt nõukogu raamotsusele 2009/315/JSK⁽³⁾. Komisjoni hinnangule võiks vajaduse korral lisada seadusandliku ettepaneku, milles on võetud arvesse teabevahetuse olemasolevaid vahendeid.
- (29) Selleks et tagada tulirelvade teisele liikmesriigile üleandmiseks antud lubasid käsitleva teabe ja tulirelva omandamise või valdamise loa andmisest keeldumist käsitleva teabe asjakohane elektrooniline vahetamine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1024/2012, mis käsitleb siseturu infosüsteemi kaudu tehtavat halduskoostööd ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2008/49/EÜ (IMI määrus) (ELT L 316, 14.11.2012, lk 1).

(2) Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 95/46/EÜ (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

(3) Nõukogu 26. veebruari 2009. aasta raamotsus 2009/315/JSK, mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja andmete sisu (ELT L 93, 7.4.2009, lk 23).

liikmesriikide vahel, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse sätted, mis võimaldavad liikmesriikidel luua süsteemi sellise teabe vahetamiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽¹⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

- (30) Selleks et tagada käesoleva direktiivi ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽²⁾.
- (31) Käesolev direktiiv on kooskõlas põhiõigustega ja järgib iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.
- (32) Direktiivi 91/477/EMÜ raames toimuva isikuandmete töötlemise suhtes tuleks kohaldada määrust (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta. Kui direktiivi 91/477/EMÜ alusel kogutud isikuandmeid töödeldakse kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise või nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil, peaksid kõnealuseid andmeid töötlevad asutused järgima eeskirju, mis on vastu võetud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2016/680⁽³⁾.
- (33) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetmete ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (34) Seepärast tuleks direktiivi 91/477/EMÜ vastavalt muuta.
- (35) Islandi ja Norra puhul kujutavad käesolev direktiiv ja direktiiv 91/477/EMÜ endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)⁽⁴⁾ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ⁽⁵⁾ artiklis 1 osutatud valdkondadesse.
- (36) Šveitsi puhul kujutavad käesolev direktiiv ja nõukogu direktiiv 91/477/EMÜ endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)⁽⁶⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artiklis 1 osutatud valdkondadesse, kusjuures nimetatud otsuse vastavat artiklit tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ⁽⁷⁾ artikliga 3.

⁽¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

⁽⁴⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁵⁾ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

⁽⁶⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁷⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

- (37) Liechtensteini puhul kujutavad käesolev direktiiv ja direktiiv 91/477/EMÜ endast nende Schengeni *acquis* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolliga (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni osalemiseks Schengeni *acquis* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ⁽¹⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artiklis 1 osutatud valdkondadesse, kusjuures nimetatud otsuse vastavat artiklit tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ⁽²⁾ artikliga 3,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 91/477/EMÜ muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „tulirelv“ – kaasaskantav relvarauaga relv, mis püssirohu toimel laseb välja haavli, kuuli või lendkeha või mis on selleks ette nähtud või mida on võimalik selleks ümber ehitada, välja arvatud juhul, kui see on mõiste alt välistatud ühel I lisa III osas loetletud põhjustest. Tulirelvade liigitus on toodud I lisa II osas.

Eset loetakse püssirohu toimel haavli, kuuli või lendkeha väljalaskmiseks ümberehitatavaks, kui:

- a) sellel on tulirelva väljanägemine ja
- b) seda saab vastavalt ümber ehitada tänu selle konstruktsioonile või valmistamismaterjalile;
- 2) „tulirelva oluline osa“ – relvaraud, relvaraam, relva lukukoda (sealhulgas vajaduse korral hõlmates nii lukukoda kui ka relvaraami), püstolikelk, trummel, lukk ja sulgur, mis eraldi esemetena kuuluvad samasse klassi kui tulirelv, mille külge need on kinnitatud või mille külge kinnitamiseks need on ette nähtud;
- 3) „laskemoon“ – terviklik padrún või selle osakomponent, sealhulgas tulirelvas kasutatav padrúnikest, süütekapsel, süüte- või paiskelaeng, kuul ja lendkeha, tingimusel et nimetatud komponentide jaoks on asjaomases liikmesriigis vajalik luba;
- 4) „hoiatus- ja signaalrelvad“ – seadmed, millel on padrúnipesa, mis on kavandatud üksnes paukpadrúnite, ärritavate või muude toimeainete või pürotehnilise signaali andmiseks mõeldud laskemoonaga tulistamiseks ning mida ei ole võimalik ümber ehitada püssirohu toimel haavli, kuuli või lendkeha väljalaskmiseks;
- 5) „saluudiks kasutatavad ja akustilised relvad“ – spetsiaalselt üksnes paukpadrúnite tulistamiseks ümberehitatud tulirelvad, mida kasutatakse näiteks teatrietendustel, fotosessioonidel, filmi- ja televisioonisalvestustel, ajalooliste sündmuste taasetendamisel, paraadidel, spordisündmustel ja õppustel;
- 6) „laskekõlbmatuks muudetud tulirelvad“ – tulirelvad, mis on muudetud jäädavalt laskekõlbmatuks, mis tagab, et kõnealuse tulirelva kõik olulised osad on muudetud jäädavalt kasutuskõlbmatuks ning et neid ei ole võimalik tulirelva taas laskekõlblikuks muutmiseks eemaldada, asendada või ümber ehitada;
- 7) „muuseum“ – ühiskonna ja selle arendamise huvides tegutsev üldsusele avatud alaline institutsioon, mis ajaloolistel, kultuurilistel, teaduslikel, tehnilistel, hariduslikel, kultuuripärandiga seotud või meelelahutuslikel eesmärkidel omandab, säilitab, uurib ja eksponeerib tulirelvi, tulirelva olulisi osi ja laskemoona, ning mida asjaomane liikmesriik on sellisena tunnustanud;

⁽¹⁾ ETL L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽²⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolliga (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamise) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

- 8) „kolleksionäär“ – füüsiline või juriidiline isik, kes on pühendunud tulirelvade, tulirelva oluliste osade või laskemoona kogumisele ja säilitamisele ajaloolistel, kultuurilistel, teaduslikel, tehnilistel, hariduslikel või kultuuripärandiga seotud eesmärkidel ja keda asjaomane liikmesriik on sellisena tunnustanud;
 - 9) „relvakaupmees“ – füüsiline või juriidiline isik, kelle kaubandus- või äritegevus koosneb täielikult või osaliselt ühest järgnevast:
 - a) tulirelvade või tulirelva oluliste osade valmistamine, nendega kauplemine, nende vahetamine, rendileandmine, parandamine, muutmine või ümberehitamine;
 - b) laskemoona valmistamine, sellega kauplemine, selle vahetamine, muutmine või ümberehitamine;
 - 10) „vahendaja“ – füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud relvakaupmees, kelle kaubandus- või äritegevus koosneb täielikult või osaliselt ühest järgnevast:
 - a) tulirelvade, tulirelva oluliste osade või laskemoona ostu-, müügi- või tarnimistingute üle läbirääkimine või selle korraldamine;
 - b) tulirelvade, tulirelva oluliste osade või laskemoona üleandmise korraldamine liikmesriigi siseselt, ühest liikmesriigist teise, liikmesriigist kolmandasse riiki või kolmandast riigist liikmesriiki;
 - 11) „ebaseaduslik valmistamine“ – tulirelvade, nende oluliste osade ja laskemoona valmistamine või kokkupanemine:
 - a) ebaseadusliku kauplemise teel saadud tulirelva mistahes olulisest osast;
 - b) ilma selle liikmesriigi pädeva asutuse artikli 4 kohaselt välja antud loata, kelle territooriumil valmistamine või kokkupanemine toimub, või
 - c) ilma, et tulirelv märgistataks valmistamise ajal vastavalt artiklile 4;
 - 12) „ebaseaduslik kauplemine“ – tulirelvade, nende oluliste osade või laskemoona omandamine, müümine, tarnimine, vedamine või üleandmine ühe liikmesriigi territooriumilt või tema territooriumi kaudu teise liikmesriigi territooriumile, kui üks asjaomastest liikmesriikidest ei ole selleks andnud käesoleva direktiivi kohast luba või kui tulirelvad, nende olulised osad või laskemoon ei ole artikli 4 nõuete kohaselt märgistatud;
 - 13) „jälgimine“ – tulirelvade ja võimaluse korral ka nende oluliste osade ning laskemoona liikumise korrapärane jälgimine teel valmistajast ostjani, et aidata liikmesriikide pädevatel asutustel avastada ebaseadusliku valmistamise ja ebaseadusliku kauplemise juhtumid ning neid uurida ja analüüsida.
2. Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitletakse isikut selle riigi elanikuna, mis on märgitud aadressis, mis on tema alalist elukohta tõendavas dokumendis nagu pass või riiklik isikutunnistus, mis esitatakse tulirelva omandamise või valdamise kontrollimisel liikmesriigi pädevatele ametiasutustele, relvakaupmehele või vahendajale. Kui isiku aadress tema passis või riiklikul isikutunnistusel puudub, määratakse tema elukohariik asjaomase liikmesriigi poolt tunnustatud muu ametliku elukohatõendi alusel.
3. Euroopa tulirelvapass väljastatakse liikmesriigi pädevate ametiasutuste poolt tulirelva seaduslikult omandavale ja kasutavale isikule taotluse alusel. Pass kehtib kõige rohkem viis aastat, selle kehtivusaega võib pikendada, ja see sisaldab II lisas toodud teavet. Passi ei või edasi anda ja sellele märgitakse passi omaniku valduses ja kasutuses olev (ad) tulirelv(ad). Pass peab alati olema tulirelva kasutava isiku valduses ja passi märgitakse nii tulirelvade valduse või omaduste muutumine kui ka tulirelva kaotamine või vargus.“

2) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

1. Käesolev direktiiv ei piira siseriiklike õigusnormide kohaldamist, mis käsitlevad relvade kandmist, küttimist ja sportlaskmist, kui kasutatakse kooskõlas käesoleva direktiiviga seaduslikult omandatud ja vallatavat relva.

2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata nende relvade ja laskemoona omandamise ja valduse suhtes, mille on omandanud või mida valdavad kooskõlas siseriikliku õigusega relvajõud, politsei või ametiasutused. Samuti ei kohaldata seda Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/43/EÜ (*) reguleeritud kaubandusliku üleandmise suhtes.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta direktiiv 2009/43/EÜ kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta (ELT L 146, 10.6.2009, lk 1).“

3) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et 14. septembril 2018 või hiljem toodetud või liitu imporditud tulirelva puhul on iga turule lastud tulirelv või tulirelva oluline osa:

a) varustatud selge, püsiva ja ainulaadse märgistusega viivitamatult pärast valmistamist ja hiljemalt enne turule laskmist või vahetult pärast liitu importimist ning

b) käesoleva direktiivi nõuete kohaselt registreeritud vahetult pärast valmistamist ja hiljemalt enne turule laskmist või vahetult pärast liitu importimist.

2. Lõikes 1 punktis a osutatud ainulaadne märgistus peab sisaldama valmistaja nime või kaubamärki, valmistamise riiki või kohta, seerianumbrit ja valmistamise aastat (kui see ei sisaldu seerianumbris) ning võimaluse korral toote mudelit. See nõue ei piira tootele valmistaja kaubamärgi paigaldamise võimalust. Kui mõni tulirelva oluline osa on käesoleva artikli kohaselt märgistamiseks liiga väike, märgistatakse see vähemalt seerianumbriga, tähtnumbrilise koodiga või digitaalkoodiga.

Erilise ajaloolise tähtsusega tulirelva või tulirelva oluliste osade märgistamise nõuded kehtestatakse siseriikliku õigusega.

Liikmesriigid nõuavad tervikliku laskemoona iga väikseima üksikpakendi märgistamist nii, et sellel oleks näidatud valmistaja nimi, partii identifitseerimisnumber, kaliiber ja laskemoona liik.

Lõike 1 ja käesoleva lõike kohaldamisel võivad liikmesriigid kohaldada 1. juuli 1969. aasta väikerelvade tulistamisjälgede vastastikuse tunnustamise konventsiooni sätteid.

Lisaks tagavad liikmesriigid, et riigivarudest alaliseks tsiviilkasutusse üleantud tulirelv või tulirelva oluline osa tähistatakse lõikes 1 osutatud ainulaadse märgistusega, mis võimaldab üleandva üksuse hõlpsasti kindlaks teha.

2a. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse märgistamise tehnilised nõuded. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13b lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Liikmesriik loob relvakaupmeeste ja vahendajate tegevust reguleeriva süsteemi. Süsteem koosneb vähemalt järgmistest meetmetest:

a) liikmesriigi territooriumil tegutsevate relvakaupmeeste ja vahendajate registreerimine;

b) liikmesriigi territooriumil tegutsevate relvakaupmeeste ja vahendajate litsentseerimine või neile tegevusloa andmine ja

c) asjaomase relvakaupmehe või vahendaja isikliku ja kutsealase aususe ja võimekuse kontrollimine. Juriidilise isiku puhul kontrollitakse juriidilist isikut ja ettevõtet juhtivat füüsilist isikut.“;

b) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu teine lause asendatakse järgmisega:

„Kõnealusesse andmekogumissüsteemi kantakse kogu selline teave tulirelvade kohta, mida on vaja nende tulirelvade liikumise jälgimiseks ja nende kindlakstegemiseks, muu hulgas järgmine teave:

- a) iga tulirelva tüüp, mark, mudel, kaliiber ja seerianumber ning selle raamile või lukukojale kantud märgistus, mis on ainulaadne märgistus vastavalt lõikele 1 ja iga tulirelva ainulaadne tunnus;
- b) seerianumber või ainulaadne märgistus, mis on kantud tulirelva olulistele osadele, juhul kui see erineb tulirelva raamil või lukukojal olevast märgistusest;
- c) tulirelva tarnija ja omandaja või valdaja nimi ja aadress ning asjakohased kuupäevad;
- d) tulirelva mis tahes ümberehitamine või kohandamine, mis toob kaasa tulirelva klassi või alamklassi muutmise, sh tulirelva tõendatud laskekõlbmatuks muutmine või hävitamine koos vastava kuupäevaga.

Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused säilitavad andmekogumissüsteemides tulirelvade ja tulirelva oluliste osade andmeid, sh nendega seonduvaid isikuandmeid, 30 aasta jooksul pärast tulirelvade või tulirelva oluliste osade hävitamist.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud relvade ja tulirelva oluliste osade andmed ja nendega seonduvad isikuandmed peavad olema kättesaadavad:

- a) pädevatele asutustele artiklites 6 ja 7 osutatud loa andmise ja tühistamise eesmärgil ja pädevatele asutustele tollimenetluste tarbeks 10 aasta jooksul pärast tulirelva või tulirelva oluliste osade hävitamist, ning
- b) asutustele, mis on pädevad kuritegude ennetamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise ning kriminaalkaristuste täitmisele pööramise valdkonnas, 30 aasta jooksul pärast tulirelva või tulirelva oluliste osade hävitamist.

Liikmesriigid tagavad, et teises ja kolmandas lõigus osutatud ajavahemike möödumisel kustutatakse isikuandmed andmekogumissüsteemist. Sellega ei piirata juhtumeid, mil konkreetsed isikuandmed on edastatud kuritegude ennetamise, uurimise, avastamise või nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise valdkonnas pädevale asutusele ning neid kasutatakse kõnealusel konkreetsel eesmärgil, või muudele asutustele ettenähtud eesmärgil, mis on sätestatud liikmesriigi õiguses. Selliste juhtumite puhul reguleerib selliste andmete töötlemist pädevate asutuste poolt liikmesriikide õigus täielikus kooskõlas liidu õigusega, eelkõige andmekaitseküsimustes.“;

ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Relvakaupmeestelt ja vahendajatelt nõutakse kogu tegutsemisaja jooksul registri pidamist, kuhu kantakse kõik nende poolt saadud või välja saadetud käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad tulirelvad ja tulirelva olulised osad koos tulirelva või tulirelva olulise osa tuvastamist ja liikumise jälgimist võimaldavate üksikasjadega, eeskätt tulirelva tüüp, mark, mudel, kaliiber, seerianumber ja tulirelva tarninud ning tulirelva omandanud isikute nimed ja aadressid.

Tegevuse lõpetamisel annavad relvakaupmehed ja vahendajad registri üle esimeses lõigus osutatud andmekogumissüsteemi eest vastutavale riiklikule asutusele.

Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil tegutsevad relvakaupmehed ja vahendajad teatavad põhjendamatu viivitusega tulirelvade ja tulirelva oluliste osadega seotud tehingutest pädevatele riiklikele asutustele. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil tegutsevatel relvakaupmeestel ja vahendajatel on elektrooniline ühendus asjaomaste asutustega selliseks teatamiseks ning selleks, et ajakohastada andmekogumissüsteemi viivitamata pärast selliste tehingute kohta teabe saamist.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Liikmesriigid tagavad, et kõiki tulirelvi saab igal hetkel seostada selle omanikuga.“

4) Artikkel 4a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4a

Ilma et see piiraks artikli 3 kohaldamist, lubavad liikmesriigid tulirelvi omandada ja vallata üksnes isikutel, kellele on antud selleks luba, või C-klassi liigitatud tulirelvade puhul isikutel, kellel on vastavalt siseriiklikule õigusele eriluba selliste tulirelvade omandamiseks ja valdamiseks.“

5) Artikkel 4b jäetakse välja.

6) Artiklid 5 ja 6 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 5

1. Ilma et see piiraks artikli 3 kohaldamist, lubavad liikmesriigid tulirelvi omandada ja vallata üksnes isikutel, kellel on selleks mõjuv põhjus ja kes

a) on vähemalt 18 aastat vanad, välja arvatud tulirelvade omandamine (kui see ei toimu ostmise teel) ja valdamine kättimise ja sportlaskmise eesmärgil, tingimusel et alla 18-aastastel isikutel on selleks vanemate luba, või nad tegutsevad oma vanemate juhendamisel või kehtivat tulirelva- või jahiluba omava täiskasvanu juhendamisel, või litsentseeritud või muu loa alusel tegutsevas treeninguasutuses ning kui lapsevanem või täiskasvanu, kellel on kehtiv relva- või jahiluba, võtab endale artikli 5a kohaselt vastutuse relva nõuetekohase hoidmise eest, ning

b) tõenäoliselt ei ohusta ennast ega teisi, avalikku korda ega avalikku julgeolekut; varasem süüdimõistmine tahtliku vägivaldse kuriteo eest loetakse vastava ohu näitajaks.

2. Liikmesriikidel peab olema jälgimissüsteem, mis võib toimida alaliselt või perioodiliselt, et tagada siseriiklikus õiguses sätestatud loa andmise tingimuste täitmine kogu loa kehtivuse ajal ning muu hulgas tagada asjaomase meditsiinilise ja psühholoogilise teabe hindamine. Üksikasjalik kord määratakse kindlaks vastavalt siseriiklikule õigusele.

Kui mõni loa andmise tingimustest ei ole enam täidetud, tunnistavad liikmesriigid loa kehtetuks.

Liikmesriigid ei või oma territooriumil elavatel isikutel keelata teises liikmesriigis omandatud tulirelva valdamist, välja arvatud juhul, kui nad keelavad sama liiki tulirelva omandamise nende enda territooriumil.

3. Liikmesriigid tagavad, et luba omandada ja luba vallata B-klassi liigitatud tulirelva tunnistatakse kehtetuks, kui ilmneb, et isik, kellele luba on antud, valdab laadimisseadet, mis sobib kinnitamiseks poolautomaatsetele kesktule tulirelvadele või manuaalse süsteemiga ümberlaetavatele mitmelasulistele tulirelvadele, ning mis:

a) mahutavad rohkem kui 20 padrunit või

b) mahutavad pika tulirelva puhul rohkem kui 10 padrunit,

välja arvatud juhul, kui isikule on antud luba artikli 6 alusel või luba on artikli 7 lõike 4a alusel kinnitatud, uuendatud või pikendatud.

Artikkel 5a

Et vähendada loata isikute juurdepääsu tulirelvadele ja laskemoonale, kehtestavad liikmesriigid tulirelvade ja laskemoona nõuetekohase järelevalve eeskirjad ning nende nõuetekohase ja turvalise hoiustamise eeskirjad. Tulirelvad ja nende laskemoon ei tohi olla koos kergesti kättesaadavad. Nõuetekohane järelevalve tähendab seda, et tulirelva või laskemoona õiguslikul alusel valdaval isikul on tulirelva või laskemoona transportimise ja kasutamise ajal selle üle kontroll. Hoiustamisnõuete täitmise kontrollimine peab olema sellisel turvalisuse tasemel, mis vastab tulirelvade ja laskemoona klassile ja kogusele.

Artikkel 5b

Liikmesriigid tagavad, et juhul kui toimub A-, B- või C-klassi kuuluvate tulirelvade, tulirelva oluliste osade või laskemoona omandamine ja müük Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL (*) artikli 2 punktis 7 määratletud kauglepingu abil, tuvastatakse enne kättetoimetamist või hiljemalt kättetoimetamise ajal tulirelvi, tulirelva olulisi osi või laskemoona omandav isik ning kui see on nõutav, kontrollitakse ka vastava loa olemasolu, ning et seda teeb:

- a) litsentseeritud või volitatud relvakaupmees või vahendaja või
- b) avaliku sektori asutus või selle esindaja.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

Artikkel 6

1. Ilma et see piiraks artikli 2 lõike 2 kohaldamist, võtavad liikmesriigid kõik asjakohased meetmed, et keelata A-klassi tulirelvade, tulirelva oluliste osade ja laskemoona omandamine ja valdamine. Nad tagavad, et need tulirelvad, tulirelva olulised osad ja laskemoon, mille valdamine on ebaseaduslik ja rikub kõnealust keeldu, konfiskeeritakse.

2. Elutähtsa taristu, kaubalaevade, väärtuslike konvoide ja tundlike rajatiste turvalisuse tagamise eesmärgil, samuti riigikaitse, hariduslikel, kultuurilistel, teaduslikel ja ajaloolistel eesmärkidel ning ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võivad liikmesriigi pädevad asutused A-klassi tulirelvade, tulirelva oluliste osade ja laskemoona osas anda loa, tehes seda üksikjuhtudel, erandkorras ja piisavalt põhjendades ning juhul, kui see ei ohusta avalikku julgeolekut ega avalikku korda.

3. Liikmesriigid võivad anda üksikjuhtudel, erandkorras ja piisavalt põhjendades kolleksionääridele loa omandada ja vallata A-klassi tulirelvi, tulirelva olulisi osasid ja laskemoona, kohaldades rangeid turvanõudeid, nõudes muu hulgas, et pädevatele riiklikele asutustele tõendataks, et võetud on meetmeid, et vältida ohtu avalikule julgeolekule ja avalikule korrale, ning et tulirelvade, tulirelva oluliste osade ja laskemoona hoiustamisel on tagatud ohutustase, mis on proportsionaalne sellistele esemetele loata juurdepääsuga seonduva ohuga.

Liikmesriigid tagavad, et käesoleva lõike esimese lõigu alusel loa saanud kolleksionäärid on tuvastatavad artiklis 4 osutatud andmekogumissüsteemis. Loa saanud kolleksionäärid on kohustatud pidama kõikide nende valduses olevate A-klassi tulirelvade kohta registrit, mis on kättesaadav liikmesriigi pädevatele asutustele. Liikmesriigid kehtestavad loa saanud kolleksionääride suhtes asjakohase jälgimissüsteemi, võttes arvesse kõiki asjassepuutuvaid tegureid.

4. Liikmesriigid võivad lubada relvakaupmeestel ja vahendajatel nende käesoleva direktiivi kohaselt määratletud kutsetegevuse raames ning rangeid turvanõudeid järgides omandada, toota, laskekõlbmatuks muuta, parandada, tarnida, üle anda ja vallata A-klassi tulirelvi, tulirelva olulisi osasid ja laskemoona.

5. Liikmesriigid võivad lubada muuseumidel rangeid turvanõudeid järgides omandada ja vallata A-klassi tulirelvi, tulirelva olulisi osasid ja laskemoona.

6. Liikmesriigid võivad lubada sportlaskjatel omandada ja vallata A-klassi punkti 6 või 7 alla kuuluvaid poolauto-maatseid tulirelvi järgmistel tingimustel:

- a) artikli 5 lõike 2 kohaldamisel saadud asjakohast teavet hinnatakse rahuldavaks;
- b) tõendatakse, et sportlaskja harjutab aktiivselt laskevõistlustel osalemiseks või osaleb laskevõistlustel, mida on tunnustanud asjaomase liikmesriigi ametlik laskespordiorganisatsioon või rahvusvaheline ametlikult tunnustatud laskespordiföderatsioon, ning

- c) esitatakse ametlikult tunnustatud laskespordiorganisatsiooni tõend selle kohta, et:
- i) sportlaskja on laskeklubi liige ja on selles klubis regulaarselt täpsuslaskmist harjutanud vähemalt 12 kuud ning
 - ii) tulirelv vastab tingimustele, mida nõutakse rahvusvahelise ametlikult tunnustatud laskespordiföderatsiooni poolt tunnustatud laskespordiala jaoks.

A-klassi punkti 6 alla liigituvate tulirelvade puhul võivad need liikmesriigid, kes rakendavad üldisel ajateenistusel põhinevat sõjaväeteenistust ning kus on viimase 50 aasta jooksul kehtinud kord, mille kohaselt antakse sõjaväe tulirelvad üle isikutele, kes lahkuvad relvajõududest pärast kohustusliku sõjaväeteenistuse täitmist, lubada kõnealustel isikutel kui sportlaskjatel jätta enda valdusse üks tulirelv, mida nad kasutasid kohustusliku ajateenistuse ajal. Avaliku sektori asutus ehitab need tulirelvad ümber poolautomaatseteks tulirelvadeks ning kontrollib korrapäraselt, et kõnealuseid tulirelvi kasutavad isikud ei kujuta endast ohtu avalikule julgeolekule. Kohaldatakse esimese lõigu punktide a, b ja c sätteid.

7. Käesoleva artikli kohaselt antud load vaadatakse korrapäraselt läbi vähemalt iga viie aasta järel.“

7) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõikele 4 lisatakse järgmine lõik:

„Tulirelva valdamise luba vaadatakse korrapäraselt läbi vähemalt iga viie aasta järel. Luba võib uuendada või pikendada, kui selle andmise tingimused on jätkuvalt täidetud.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4a. Liikmesriigid võivad otsustada kinnitada, uuendada või pikendada A-klassi punktide 6, 7 või 8 alla liigituvate tulirelvade lube tulirelvale, mis oli liigitatud B-klassi ning seaduslikult omandatud ja registreeritud enne 13. juunit 2017, tehes seda vastavalt käesolevas direktiivis sätestatud tingimustele. Samuti võivad liikmesriigid lubada kõnealuseid tulirelvi omandada vastava loa saanud muudel isikutel kooskõlas käesoleva direktiiviga, nagu seda on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/853 (*).

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/853, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta (ELT L 137, 24.5.2017, lk 22).“

8) Artikli 8 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui liikmesriik keelab B- või C-klassi tulirelva omandamise ja valdamise oma territooriumil või võimaldab seda üksnes loa alusel, teatab ta sellest teistele liikmesriikidele, kes teevad artikli 12 lõike 2 kohaselt vastava selgesõnalise märke igasse Euroopa tulirelvapassi, mille nad selle relva kohta välja annavad.“

9) Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

1. Laskemoona omandamise ja valdamise suhtes kohaldatakse sama korda, mida nende tulirelvade suhtes, millele laskemoon on mõeldud.

Laadimiseadmeid poolautomaatsetele kesktule tulirelvadele, mis mahutavad rohkem kui 20 padrunit, või laadimiseadmeid pikkadele poolautomaatsetele kesktule tulirelvadele, mis mahutavad rohkem kui 10 padrunit, tohivad omandada üksnes isikud, kellele on antud luba artikli 6 alusel või kelle luba on artikli 7 lõike 4a alusel kinnitatud, uuendatud või pikendatud.

2. Relvakaupmehed ja vahendajad võivad keelduda terviklike padrunitest või laskemoona komponentide omandamise tehingu lõpuleviimisest, mida nad peavad tehingu olemuse või ulatuse tõttu põhjendatult kahtlaseks, ning nad peavad teavitama kõikidest sellise tehingu katsetest pädevaid asutusi.“

10) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 10a

1. Liikmesriigid võtavad meetmeid eesmärgiga tagada, et seadmeid, millel on padrunipesa, mis on mõeldud üksnes paukpadrunitega, ärritavate või muude toimeainetega või pürotehnilise signaali andmiseks mõeldud laskemoonaga tulistamiseks, ei oleks võimalik ümber ehitada püssirohu toimel haavli, kuuli või lendkeha väljalaskmiseks.
2. Liikmesriigid liigitavad tulirelvadena seadmed, millel on padrunipesa, mis on mõeldud üksnes paukpadrunitega, ärritavate või muude toimeainetega või pürotehnilise signaali andmiseks mõeldud laskemoonaga tulistamiseks ning mida on võimalik ümber ehitada püssirohu toimel haavli, kuuli või lendkeha väljalaskmiseks.
3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestab selliste hoiatus- ja signaalrelvade tehnilised nõuded, mis on valmistatud või liitu imporditud 14. septembril 2018 või hiljem, eesmärgiga tagada, et neid relvi ei ole võimalik ümber ehitada püssirohu toimel haavli, kuuli või lendkeha väljalaskmiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13b lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Komisjon võtab esimese kõnealuse rakendusakti vastu hiljemalt 14. septembril 2018.

Artikkel 10b

1. Liikmesriigid kehtestavad korra, mille kohaselt kontrollib pädev asutus tulirelvade laskekõlbmatuks muutmist, tagades seeläbi, et kõik tulirelva olulised osad on muutmise tulemusena jäädavalt kasutuskõlbmatud ja et neid ei ole võimalik tulirelva mis tahes viisil laskekõlblikuks muutmiseks eemaldada, asendada või ümber ehitada. Liikmesriigid näevad ette, et nimetatud kontrolli raames antakse tulirelva laskekõlbmatuks muutmise kohta välja tõend ja muu dokument ja tehakse tulirelvale sellekohane selgesti nähtav märge.
2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse laskekõlbmatuks muutmise normid ja meetodid tagamaks, et kõik tulirelva olulised osad on muudetud jäädavalt kasutuskõlbmatuks ja neid ei ole võimalik tulirelva laskekõlblikuks muutmiseks eemaldada, asendada või ümber ehitada. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13b lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Lõikes 2 osutatud rakendusakte ei kohaldata nende tulirelvade suhtes, mis muudeti laskekõlbmatuks enne kõnealuste rakendusaktide kohaldamise kuupäeva, välja arvatud juhul, kui need tulirelvad on pärast seda kuupäeva teise liikmesriiki viidud või turule lastud.
4. Liikmesriigid võivad kahe kuu jooksul pärast 13. juunit 2017 teavitada komisjoni oma riiklikest laskekõlbmatuks muutmise normidest ja meetoditest, mida kohaldatai enne 8. aprilli 2016, ning põhjendada, kuidas on nende riiklike laskekõlbmatuks muutmise normide ja meetoditega saavutatav ohutuse tase võrdväärne sellega, mis on tagatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2403 (*) I lisas sätestatud tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise tehnilise spetsifikatsiooniga, mida kohaldatakse alates 8. aprillist 2016.
5. Kui liikmesriigid teavitavad käesoleva artikli lõike 4 kohaselt komisjoni, võtab komisjon hiljemalt 12 kuud pärast teavituse saamist vastu rakendusaktid, millega otsustatakse, kas laskekõlbmatuks muutmise riiklikud normid ja meetodid, millest komisjoni teavitati, tagavad, et tulirelvad on muudetud laskekõlbmatuks sellisel ohutuse tasemel, mis on võrdväärne alates 8. aprillist 2016 kohaldatavas komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2403 I lisas sätestatud tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise tehnilise spetsifikatsiooniga. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13b lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
6. Kuni lõikes 5 osutatud rakendusaktide kohaldamise kuupäevani peab iga tulirelv, mis on muudetud laskekõlbmatuks enne 8. aprilli 2016 kohaldatud laskekõlbmatuks muutmise riiklike normide ja meetodite kohaselt, vastama teise liikmesriiki viimisel ja turule laskmisel komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2403 I lisas sätestatud tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise tehnilisele spetsifikatsioonile.
7. Tulirelvad, mis on muudetud laskekõlbmatuks enne 8. aprilli 2016 vastavalt riiklikele tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise normidele ja meetoditele, mis on tagatava ohutuse taseme poolest tunnustatud võrdväärseks alates 8. aprillist 2016 kohaldatavas komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2403 I lisas sätestatud

tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise tehnilise spetsifikatsiooniga, loetakse laskekõlbmatuks muudetud tulirelvadeks ka juhul, kui need viiakse teise liikmesriiki või lastakse turule pärast lõikes 5 osutatud rakendusaktide kohaldamise kuupäeva.

(*) Komisjoni 15. detsembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2403, millega kehtestatakse tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise norme ja meetodeid käsitlevad ühised suunised, et tagada laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade jäädav kasutuskõlbmatust (ELT L 333, 19.12.2015, lk 62).“

11) 3. peatüki pealkirjas asendatakse sõna „ühenduses“ sõnaga „liidus“.

12) Artikli 11 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Tulirelvi võib viia ühest liikmesriigist teise ainult käesolevas artiklis sätestatud korras, ilma et see piiraks artikli 12 kohaldamist. Kõnealust korda kohaldatakse ka tulirelvade üleandmise suhtes pärast müüki, mis toimub direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud kauglepingu abil.“

13) Artikli 12 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

a) esimene lõik asendatakse järgmisega

„Olenemata lõikest 1 võivad jahimehed ja ajalooliste sündmuste taastendamises osalejad hoida ilma artikli 11 lõikes 2 osutatud eelneva loata oma valduses ühte või mitut C-klassi tulirelva ning sportlaskjad B- ja C-klassi tulirelva, samuti sellist A-klassi tulirelva, mille jaoks on antud luba artikli 6 lõike 6 kohaselt või mille luba on kinnitatud, uuendatud või pikendatud artikli 7 lõike 4a alusel, kui nad on teekonnal läbi kahe või enama liikmesriigi, et tegeleda oma harrastusega, tingimusel et:

a) nende valduses on Euroopa tulirelvapass, kuhu vastav(ad) tulirelv(ad) on kantud, ja

b) nad suudavad oma reisi põhjendada, esitades eelkõige kutse või muu tõendusmaterjali oma küttimis- või sportlaskmistevõime või ajalooliste sündmuste taastendamises osalemise kohta sihtliikmesriigis.“;

b) kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Seda erandit ei kohaldata siiski reiside suhtes liikmesriiki, kes on artikli 8 lõike 3 kohaselt kas keelanud kõnealuse tulirelva omandamise ja valdamise või kes võimaldab seda ainult loa alusel. Sel juhul tehakse Euroopa tulirelvapassi vastav selgesõnaline sissekanne. Liikmesriigid võivad samuti keelduda selle erandi kohaldamisest A-klassi tulirelvade puhul, mille jaoks on antud luba artikli 6 lõike 6 alusel või mille luba on artikli 7 lõike 4a alusel kinnitatud, uuendatud või pikendatud.“

14) Artiklisse 13 lisatakse järgmised lõiked:

„4. Liikmesriikide pädevad asutused vahetavad elektrooniliselt teavet tulirelvade teise liikmesriiki viimiseks antud lubade kohta ja teavet loa andmisest keeldumiste kohta, nagu on sätestatud artiklites 6 ja 7, turvalisuse või asjaomase isiku usaldusväärusega seotud põhjustel.

5. Käesolevas artiklis osutatud teabevahetuseks vajaliku süsteemi loomise korraldab komisjon.

Sel eesmärgil võtab komisjon kooskõlas artikliga 13a käesoleva direktiivi täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse teabe korrapärase elektroonilise vahetamise üksikasjalik kord. Komisjon võtab esimese delegeeritud õigusakti vastu hiljemalt 14. septembril 2018.“

15) Artikkel 13a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 13a

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 13 lõikes 5 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 13. juunist 2017.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 13 lõikes 5 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 13 lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

16) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 13b

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (*) tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

17) Artikli 15 lõikes 1 asendatakse sõna „ühenduse“ sõnaga „liidu“.

18) Artikkel 17 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 17

Komisjon esitab hiljemalt 14. septembril 2020 ning seejärel iga viie aasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva direktiivi kohaldamise kohta aruande koos direktiivi sätete toimivuskontrolliga, lisades sellele asjakohasel juhul seadusandlikud ettepanekud eelkõige I lisas esitatud tulirelvaklasside kohta ning Euroopa tulirelvapassi süsteemi rakendamise, märgistamise ja uue tehnoloogiaga (nt 3D-printimisega, QR-koodide kasutamisega ja raadiosagedustuvastuse kasutamise mõjuga) seotud küsimuste kohta.“

19) I lisa muudetakse järgmiselt:

1) II osa muudetakse järgmiselt

a) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Käesoleva direktiivi kohaldamisel liigitatakse tulirelvad järgmistesse klassidesse:“;

b) punkti A muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa jäetakse välja;

ii) A-klassi lisatakse järgmised punktid:

„6. Automaattulirelvad, mis on ümber ehitatud poolautomaatseteks tulirelvadeks, ilma et see piiraks artikli 7 lõike 4a kohaldamist.“

7. Kõik järgmised poolautomaatsed kesktule tulirelvad:
 - a) lühikesed tulirelvad, mis võimaldavad ilma ümberlaadimiseta tulistada rohkem kui 21 padrunit, kui:
 - i) rohkem kui 20 padrunit mahutav laadimisseade on tulirelva osa või
 - ii) rohkem kui 20 padrunit mahutav vahetatav laadimisseade kinnitatakse tulirelvale;
 - b) pikad tulirelvad, mis võimaldavad ilma ümberlaadimiseta tulistada rohkem kui 11 padrunit, kui:
 - i) rohkem kui 10 padrunit mahutav laadimisseade on tulirelva osa; või
 - ii) rohkem kui 10 padrunit mahutav vahetatav laadimisseade kinnitatakse tulirelvale.
 8. Poolautomaatsed pikad tulirelvad (st tulirelvad, mis on algselt mõeldud õlalt laskmiseks), mille pikkust on võimalik kas kokkupandava kaba, teleskoopkaba või ilma tööriistadeta eemaldatava kaba abil vähendada pikkuseni alla 60 cm, mõjutamata relva funktsionaalsust.
 9. Kõik sellesse klassi kuuluvad tulirelvad pärast nende ümberehitamist paukpadrunite, ärritavate või muude toimeainete või pürotehnilise laskemoona tulistamiseks või saluudiks kasutatavateks või akustilisteks relvadeks.;
- iii) B-klass asendatakse järgmisega:
- „B-klass – Loa alusel lubatud tulirelvad
1. Manuaalse süsteemiga ümberlaetavad mitmelasulised lühikesed tulirelvad.
 2. Ühelasulised lühikesed kesktule tulirelvad.
 3. Ühelasulised lühikesed ääretule tulirelvad kogupikkusega alla 28 cm.
 4. Poolautomaatsed pikad tulirelvad, mille laadimisseade ja padrunitesa kokku mahutavad rohkem kui kolm padrunit ääretule tulirelva puhul ning rohkem kui kolm, kuid vähem kui kaksteist padrunit kesktule tulirelva puhul.
 5. A-klassi punkti 7 alapunktis a loetlemata poolautomaatsed lühikesed tulirelvad.
 6. A-klassi punkti 7 alapunktis b loetletud poolautomaatsed pikad tulirelvad, mille laadimisseadmesse ja padrunitessa ei mahu kokku rohkem kui kolm padrunit ja mille laadimisseade on eemaldatav ning mille puhul ei ole kindel, et relva ei saa tavaliste tööriistadega ümber ehitada relvaks, mille laadimisseadmesse ja padrunitessa mahub kokku rohkem kui kolm padrunit.
 7. Poolautomaatsed ja manuaalse süsteemiga ümberlaetavad mitmelasulised pikad sileraudsed tulirelvad pikkusega kuni 60 cm.
 8. Kõik sellesse klassi kuuluvad tulirelvad pärast nende ümberehitamist paukpadrunite, ärritavate või muude toimeainete või pürotehnilise laskemoona tulistamiseks või saluudiks kasutatavateks või akustilisteks relvadeks.
 9. A-klassi punktides 6, 7 ja 8 loetlemata poolautomaatsed, automaattulirelvadega sarnanevad tulirelvad tsiviilkasutuseks.“;
- iv) C-klass asendatakse järgmisega:
- „C-klass – Deklareeritavad tulirelvad ja relvad
1. B-klassi punktis 7 loetlemata mitmelasulised pikad tulirelvad.
 2. Pikad ühelasulised vintraudsed tulirelvad.
 3. A- ja B-klassis loetlemata poolautomaatsed pikad tulirelvad.
 4. Ühelasulised lühikesed ääretule tulirelvad kogupikkusega vähemalt 28 cm.

5. Kõik sellesse klassi kuuluvad tulirelvad pärast nende ümberehitamist paukpadrunite, ärritavate või muude toimeainete või pürotehnilise laskemoona tulistamiseks või saluudiks kasutatavateks või akustilisteks relvadeks.
 6. A-, B- ja C-klassi kuuluvad tulirelvad, mis on muudetud laskekõlbmatuks kooskõlas laskekõlbmatuks muutmist käsitleva rakendusmäärusega (EL) 2015/2403.
 7. Pikad ühelasulised sileraudsed tulirelvad, mis on turule lastud 14. septembril 2018 või hiljem.;
- v) D-klass jäetakse välja;
- c) punkt B jäetakse välja;
- 2) III osa asendatakse järgmisega:

„III. Käesoleva lisa kohaldamisel ei hõlma tulirelva määratlus sellele määratlusele vastavaid esemeid, kui need:

- a) on ette nähtud häire või märguandmiseks, elupäästmiseks, loomatapuks, harpuunkalastuseks või tööstuslikuks või tehniliseks kasutamiseks, tingimusel et neid saab kasutada üksnes sel otstarbel;
- b) on käsitletavad antiikrelvadena, juhul kui need ei kuulu II osas sätestatud klassidesse ja kui nende suhtes kohaldatakse siseriiklikke õigusakte.

Kuni kogu liidus toimuva kooskõlastamiseni võivad liikmesriigid käesolevas osas loetletud tulirelvade suhtes kohaldada oma siseriiklikke õigusakte.“

- 20) II lisa punkt f asendatakse järgmisega:

„f) järgmised märkused:

„Õigust reisida teise liikmesriiki koos ühe või mitme käesolevas passis nimetatud A-, B- või C-klassi tulirelvaga saab kasutada siis, kui külastatav liikmesriik on andnud ühe või mitu vastavat eelluba. Selle loa või need load võib märkida passi.

Eespool nimetatud eelluba ei ole põhimõtteliselt vaja, kui C-klassi tulirelvaga reisitakse küttimise või ajalooliste sündmuste taastendamises osalemise eesmärgil, või kui A-, B- või C-klassi tulirelvaga reisitakse sportlaskmises osalemise eesmärgil, tingimusel et reisijal on tulirelvapass ja ta suudab reisi põhjendada.“

Kui liikmesriik on vastavalt artikli 8 lõikele 3 teatanud teisele liikmesriigile, et teatavate B- ja C-klassi tulirelvade valdamine on keelatud või lubatud üksnes loa alusel, lisatakse üks järgmistest märkustest:

„Reisimine ... (asjaomane liikmesriik/asjaomased liikmesriigid) tulirelvaga ... (tunnusandmed) on keelatud.“

„Reisimine ... (asjaomane liikmesriik/asjaomased liikmesriigid) tulirelvaga ... (tunnusandmed) on lubatud üksnes loa alusel.““

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 14. septembril 2018. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.
2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 jõustavad liikmesriigid direktiivi 91/477/EMÜ, nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga, artikli 4 lõigete 3 ja 4 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 14. detsembril 2019. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.
3. Kui liikmesriigid lõigete 1 ja 2 kohaselt normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

4. Olenemata lõikest 1 võivad liikmesriigid enne 14. septembrit 2018 omandatud C-klassi punkti 5, 6 või 7 alla liigituvate tulirelvade osas peatada deklareerimise nõude kohaldamise kuni 14. märtsini 2021.
5. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 17. mai 2017

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
C. ABELA

PARANDUSED

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määruse (EL) 2017/625 (mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) parandus

(Euroopa Liidu Teataja L 95, 7. aprill 2017)

Läbivalt kogu määruse tekstis

asendatakse „(EL) 2017/...“

järgmisega: „(EL) 2017/625“;

asendatakse „ELT L ..., lk ...“

järgmisega: „ELT L 95, 7.4.2017, lk 1“.

Leheküljel 95 artiklis 135

asendatakse „1. Direktiivi 95/46/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001 (*) kohaldatakse ulatuses, milles ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu vahetatav teave sisaldab direktiivi 95/46/EÜ artikli 2 punktis a ja määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 2 punktis a määratletud isikuandmeid.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).“

järgmisega: „1. Direktiivi 95/46/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001 (1) kohaldatakse ulatuses, milles ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu vahetatav teave sisaldab direktiivi 95/46/EÜ artikli 2 punktis a ja määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 2 punktis a määratletud isikuandmeid.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).“

Leheküljel 113 allkirjareal

asendatakse „Nõukogu nimel
eesistuja
...“

järgmisega: „Nõukogu nimel
eesistuja
I. BORG“;

asendatakse „Euroopa Parlamendi nimel
president
...“

järgmisega:

„Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI“.

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)



Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET